

ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ
 ΚΑΙ
 ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΕΛΛΗΝΙΣΜΩ
 ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ
 ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΩΝ
 ΚΑΙ
 ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ.

ὑπὸ

Θ. Α. ΠΑΣΧΙΑΔΟΥ.

διδάκτορος καὶ δημοσιογράφου,
 παρέρου καὶ ἀντιπροσώπου
 διαφόρων Συλλόγων,

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ «ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ».

{(Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 47).}

—
 1879.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ
 ΚΑΙ
 ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΕΛΛΗΝΙΣΜΩ
 ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ
 ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΩΝ
 ΚΑΙ
 ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ.

Ὑπὸ

Θ. Α. ΠΑΣΧΙΔΟΥ,

διδάκτορος καὶ δημοσιογράφου,
 παρέδρου καὶ ἀντιπροσώπου
 διαφόρων Συλλόγων.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ «ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ».

(Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 47).

—
 1879.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΑΝΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΔΙΟΝ. ΝΟΤΗ ΚΑΡΑΒΙΑ

Άσκληπιοῦ 35, 106 80 Ἀθήνα, τηλ. 36.20.465 - 36.22.431

ISBN 960-258-046-1

ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ

ΚΑΙ

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΕΛΛΗΝΙΣΜΩ

ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΩΝ

ΚΑΙ

ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ.

Υ π ό

Θ. Α. ΠΑΣΧΙΔΟΥ.

Διδάκτορος καὶ δημοσιογράφου,

παρέδρου καὶ ἀντιπροσώπου

διαφόρων Συλλόγων.

* ΣΥΛΛΟΓΗ *
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΠΡΙΩΝΗ
ΔΩΡΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ
ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ «ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ».

(Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 47).

1879.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΝΗΜΗΣ

ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΠΤΕΡΥΓΟΣ ΑΙΤΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΟΣΜΑ

ΤΟΥ

ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΟΡΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΚΑΙ

ΠΡΟΜΑΧΟΥ ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΠΡΟ ΑΙΩΝΟΣ

ΤΗΣ ΤΩΝ ΠΕΛΑΣΓΩΝ

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ

φόρον εὐγνωμοσύνης ἀνατίθηναι

Ὁ Ἕλληγ συντάκτης.

«Πᾶς λαὸς μαχόμενος ὑπὲρ Βωμῶν καὶ Ἑστιῶν θᾶσσον ἢ βράδιον
θριαμβεύει κατὰ τῆς ἀδίκου ξένου κατακτητοῦ δυναστείας».

(L' Orient rendu à Lui-même

G. A. Manu).

«Ἐπὶ τῶν ὄροπεδίων τῆς Ἀλβανίας ἀπαντῶνται πλεῖστοι νομά-
δες καὶ ποιμένες λαοὶ, παρ' οἷς ἀνευρίσκονται Ὀμηρικὰ ἔθνη καὶ ἦθη
καὶ ἔθιμα. Ἐν τῇ Ἀλβανίᾳ, ὅπως ἔγραφε καὶ εἰς Γαλάτης, πολλαὶ
σκηναὶ τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεΐας ἀλλὰ καὶ τῆς Αἰνειάδος δι-
αδραματίζονται πολλὰ ὀλίγον αὐταῖς παραλάσσουσαι».

(«Δεκέβαλος» τοῦ 1874

Ἄρ. 2 καὶ 7).

«Ὁ πολιτισμὸς παρὰ τοῖς Γκῆγκαις καὶ Μυρδίταις μόλις διεισδύει
ἐλλείψει μέσων συγκοινωνίας, ἅτινά εἰσι τὰ μόνα αἷτια τῆς ἀγριό-
τητος τῶν νοημόνων τούτων τῆς Ἀρειμανίου Ἀλβανίας λαῶν.»

(Illustration de Paris).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΣΦΩΝΗΤΙΚΗ.

Πελασγοί!

Οί πρώτοι τῆς Ἑλλάδος κάτοικοί εἰσιν οἱ ἐκ τοῦ Ἰάφεθ ἢ Ἰαπετοῦ καταγόμενοι, οἱ λεγόμενοι ἄλλως Πελασγοί, ἢ φυλὴ Ἰαπετονίς, κατὰ Πίνδαρον καὶ Ἡσίοδον καὶ αὐτὸν τὸν ἀθάνατον Ὅμηρον.

Οὗτοι κατῆλθον μὲν καὶ ἐξ ἄλλων τῆς Ἀσίας μερῶν, κυρίως ὁμως ἐκ τοῦ Καυκάσου, ἐνθα ὑπάρχει χώρα τις εὐρεῖα καλουμένη καὶ ἤδη πρώτη Ἀλβανία καὶ δίοδος τις Ἀλβανικαὶ Πύλαι, ὡς ἐκ τῶν Ἀλβεων ἢ Ἀλπεων, λευκῶν ὀρέων, ἐξ οὔ καὶ τὸ ἐθνικὸν εἶτα ἐπώνυμον Ἀλβανοί. Ἀλβ καὶ Ἀλπ, κατ' ἰδίωμα Γοθτικὸν, Κελτικὸν καὶ Δακικὸν, ἀλλὰ καὶ καθ' Ἑλληνικὸν, σημαίνει λευκὸν ὄρος ὡς ἐκ τῆς χιόνος.

Οἱ Πελασγοὶ ἢ Πελαγόνες πέλας γῆς βιοῦντες ὤκησαν τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄνω καὶ κάτω Μοισίαν καὶ ἅπασαν τὴν Ἰλλυρικὴν καὶ Ἡπειρο-Θεσσαλικὴν χώραν, εἶτα δὲ καὶ ἐν Ἀττικῇ καὶ Βοιωτίᾳ καὶ εἰς πλείστας νήσους τοῦ Ἀδρια, τοῦ Ἰονίου καὶ τοῦ Αἰγαίου ἀπεκατέστησαν.

Τὸ περίφημον ἐν Δωδώνῃ χρηστήριον ἦν ἴδρυμα τῶν Πελασγῶν. Περὶ δὲ τὴν Δωδωνίαν εἶτα δὲ καὶ περὶ τὴν Φθίαν φυλαὶ Πελασγικαὶ κατεσκήνουν, οἱ Σελλοὶ καὶ Ἑλλοὶ, ἐξ ὧν οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ Ἑλληνες, ἐνθα καὶ ἡ Ἑλλα καὶ ἡ Ἑλλάς, καὶ ὁ Ἑλληνας καὶ ὁ Δῶρος καὶ αὐτὸς ὁ Γραικός, ἐξ οὔ καὶ ἡ μεγάλη Γραικία, δηλονότι ἡ Ἰταλία, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἰλ-

λυρία καὶ ἡ Τυρρηνία, ὧν τὰς ἀρχικὰς σημασίας ἐν τῇ Αἰολικῇ γλώσσῃ τῶν Ἀλβανῶν ἀπαντῶμεν.

«Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου ἡ πελασγικὴ φυλὴ, ἡ ἄλλοτέποτε συνοικίσασα καὶ ἐκπολιτίσασα τὴν Ἀνατολήν, καταμελίζεται, καὶ ἕκαστος αὐτῆς κλάδος χαίρει κατ'ἰδίαν, φρονῶν ὅτι κτᾶται ἰδίαν ἐθνικὴν ὑπαρξιν, ἐνῶ πράγματι ὁ καταμελισμὸς οὗτος συντελεῖ πρὸς ἐξασθένησιν ἐκάστου αὐτῶν καὶ πρὸς ἐπικράτησιν ἄλλων φύλων. Ἄλλοτε τὸ ὄργανον τοῦ καταμελισμοῦ τούτου ὑπῆρξεν ἡ θρησκεία· οἱ μάχιμοι Μυρδίται, οἱ ἀτρόμητοι Τόσκοι ἐλησμόνησαν ὅτι εἶναι τέκνα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς μετὰ τῶν λοιπῶν Πελασγῶν, ἅμα μεταβαλόντες θρησκευμα. Οἱ Βρυῶναι ἐλησμόνησαν ὅτι ῥίζα τοῦ γένους αὐτῶν ὑπῆρξεν αὐτοκρατορικὸς οἶκος τοῦ Βυζαντίου, καὶ οἱ Βέηδες τῶν Τυρράνων, ὅτι ῥέει εἰς τὰς φλέβας αὐτῶν αἷμα τοῦ Καστριώτου. . . . Ἡ διαίρεσις ἡμῶν (Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων) διευκολύνει τὸ κράτος ἁλλῶν, καὶ μίαν ἡμέραν ἐξυπνήσαντες θὰ ἴδωμεν αἴφνης ὅτι ἀπωλέσθημεν, νομίσαντες ὅτι ἀναγενώμεθα».

(Ἴδε καὶ «Νεολόγον» ἀριθ. 617. 1870).

Τοῦ Πελασγικοῦ λοιπὸν ἔθνους τῶν Ἀλβανῶν, οὗ ἡ τύχη ἤδη διακυβεύεται, ἐπεχείρησα πετῶντι καλάμῳ σκιαγραφῆσαι τὸν χαρακτήρα, τὴν πίστιν καὶ τὴν διάλεκτον, ὅπως κατ'ἰδῆ ὁ Ἀλβανὸς, Χριστιανὸς ἢ Μωαμεθανὸς, ὅτι εἶν' Ἕλληνα τὴν καταγωγὴν γνήσιος, οὐχὶ δὲ Σλάβος ἢ Ἰταλὸς ἢ Γότθος καὶ οὕτω πως συνειδῆ ποῦ κεῖται τὸ ἀληθὲς συμφέρον αὐτῶ καὶ ποῖον τὸ μέλλον αὐτοῦ, ἀφοῦ ὠρίμως καὶ ἐμβριθῶς σκεφθῶσιν οἱ ἀρχηγοὶ αὐτοῦ μπεῦδες ἢ ἄρχοντες.

Ποιῶ λοιπὸν ἐκκλησίαν εἰς τοὺς Ἠπειρώτας Ἀλβανούς, ἵνα μελετήσωσιν ἐπισταμένως τὸ ζήτημα τοῦτο, μηδὲν δόντες ἀκρόασιν εἰς ξενικὰς ῥαδιουργίας, αἵτινες σκοποῦσιν ἵνα ἡμᾶς ἀποχωρίσωσιν, ἀφοῦ ἴδωσιν ὅτι ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ ἱστορικοὶ καὶ φιλόλογοι τῆς Εὐρώπης ὑπὲρ τῆς συμπνοίας καὶ ὁμοσπονδίας Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων ἀποφαίνονται.

Ναί! δεῦτε καὶ δῶμεν χεῖρα ἀδελφικὴν ἡμεῖς οἱ δύο συγγενεῖς λαοί, γονεὺς καὶ υἱεὺς, πρὸς σύνδεσμον καὶ συνασπισμὸν κοινὸν καθ'οἴωνδ' ἕποτε ἐχθρῶν. Οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ λέοντος Ἀλῆ

πασσᾶ, καὶ ἐν τῇ ἐπαναστάσει αὐτῇ, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐπαναστασιν κατὰ τοῦ δεσποτισμοῦ τοῦ δυναστικοῦ, οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀγνοεῖ τὸν ἀδελφισμόν καὶ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Ἀλβανούς. Ἄν δ' ἐπολεμήσαμεν ἐμφύλιον πολλάκις πόλεμον ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν τῇ Ἡπείρῳ καὶ ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι, τ' ἀποτελέσματα βλέπονται σήμερον ὁποῖά εἰσιν, ἀφοῦ ὅλη ἡ χώρα ἢ ἄλλοτε εὐάνδρος ἔμεινε λείψανδρος. Ἐνῶ δὲ σεῖς οἱ ὀπλοφοροῦντες Ἀλβανοὶ τοῦρκοὶ ἠριθμεῖτε περίπου τοῦ 1,000,000 εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος, τώρα οὐδὲ τὸ ἥμισυ ἐμείνατε· ἐπειδὴ τὸ ἄνθος καὶ ἐπίλεκτον τῶν Ἀλβανῶν στρατιωτῶν καὶ εὐπατριδῶν ἀφοῦ ὑπηρέτησε πιστῶς τοὺς κατακτητὰς, εὔρε τὸν τάφον πανταχοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν εὐημερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν, ὅπως καὶ τ' ἄλλα περίοικα ἔθνη, Βούλγαροι, Σέρβοι, Δᾶκες. Ὁ Ἕλληνας πρῶτος ἔτεινε καὶ ἐπὶ τοῦ Ἀλῆ καὶ ἐπὶ Κωλέττου καὶ ἐπὶ Γκιολέκκα, καὶ ἤδη τείνει τὴν χεῖρα εἰς τὸν Ἀλβανόν. Ὁ γνήσιος Ἕλληνας θέλει σεβασθῆ τὰ ἥθη, τὰ ἔθιμα, τὴν διάλεκτον τοῦ Ἀλβανοῦ, Μωαμεθανοῦ ἢ Χριστιανοῦ, ὡς σέβεται καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ Ἰσραηλίτου ἢ τοῦ Τούρκου ἐν τῇ Ἑλλάδι. Τὰ δὲ πολιτικὰ καὶ ἀστυκὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου ὡς πολίτου ὁ Πολιτικὸς Κώδης τῆς Ἑλλάδος ἐνέγραψε πρὸ πολλοῦ χρυσοῖς ἀνεξιτήλοις γράμμασιν ἀνεξαιρέτως καὶ ἀδιακρίτως πάσης φυλῆς καὶ θρησκείας.

Ἡ ἡμέρα τῆς συμφιλίσεως ἀνατέλλει. Αἱ δύο ἐπιτροπαὶ τῶν ὁμόρων κρατῶν συνέρχονται. Ἕλληνες καὶ Ἀλβανοὶ ἄς ὁμολογήσωμεν, ἄς ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους. Ἡ Βερολίνοιος συνθήκη ἤνωσεν ἤδη μέρος τῆς Πελασγικῆς ἡμῶν φυλῆς διὰ τοῦ Π'. Πρωτοκόλλου καὶ τοῦ 24 ἄρθρου Ἀγαθὸς οἰωνός αἰσίοι ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος τῶν Πελασγῶν, Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων ἐλπίδες! Ἄς συστήσωμεν ὅθεν ἐπὶ τῶν ἀκραδάντων τῆς Ἰσότητος, τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Ἀδελφότητος ἀρχῶν τὴν ἐνότητα τῆς προπατορικῆς ἡμῶν Πίστewος, τὴν ὄντοτητα τῆς Ἐθνότητος ἡμῶν, καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος, οἱ Ἕλληνες πάντες, ἐσμέν ὑπερβέβαιοι, ἐπιποθοῦσι διακαῶς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν κατοίκων τῆς Γῆς τοῦ Πύρρου, τοῦ Καστριώτου, τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὁ δὲ Βασιλεὺς Γεώργιος ἔ-

σται ὡς ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, ἐὰν ἐπιθυμῇ ἵνα καλῆται δικαίως Βασιλεὺς πάντων τῶν Ἑλλήνων.

«Ποτὲ οἱ Ἀλβανοὶ νὰ μὴ πολεμήσητε κατὰ τῆς Ἑλλάδος· ἂν θελήσῃ ὁ Σουλτάνος, ἄς πολεμήσῃ· ἂν ἔλθῃ στρατὸς ἑλληνικὸς εἰς τὰ μέρη μας, σεῖς νὰ προσκυνήσητε καὶ νὰ μείνητε μετὰ τοὺς Ἑλληνας. Ἄν σᾶς δώσῃ ὁ Σουλτάνος ὄπλα καὶ πολεμεφόδια διὰ νὰ πολεμήσητε κατὰ τῶν Ἑλλήνων, νὰ μὴ τὸ δεχθῆτε, διότι θὰ θὰ πάθητε ὅ,τι ἔπαθαν οἱ Βόσνιοι μετὰ τὴν Αὐστρίαν· θὰ σκοτωθῆτε, θὰ σκλαβωθοῦν τὰ γυναικόπαιδά σας, καὶ θὰ δημευθῆ ἡ περιουσία σας. Οἱ Ἑλληνας ἔχουσι καλοὺς νόμους καὶ νὰ μείνητε μετὰ αὐτοὺς. Ἐλπίζω δὲ νὰ ζήσητε.

Ἄν ὅμως θέλητε νὰ μεταβῆτε εἰς Τούρκικόν βασιλεῖον, πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντά σας ὅλα καὶ ἀπέλθετε εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Τὴν εὐχὴν μου νὰ ἔχητε ὅλοι νὰ μὴ πολεμήσητε κατὰ τῶν Ἑλλήνων.

(Ἀπόσπασμα Διαθήκης τοῦ Ἀβδούλμπεη Σελίμη ἐκ Δελφίνου.

(Ἐκ τῆς «Ἐφημερίδος»).

Ἀλβανοί! Πολλὴ πλειοτέραν ἐμπιστοσύνην εὐρήσετε ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἢ ἐν τοῖς ἄλλοεθνεσιν. Ἐὰν θέλητε, δότε εὐμενῆ ἀκρόασιν εἰς τὴν πρόσκλησιν ὁμοπατρίου, ὅστις ἀείποτε ὑπὲρ τῆς φυλῆς ὑμῶν καὶ ἡμῶν πολυγλώττως ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ἀθήναις ἔγραψεν ἄνευ ἰδιοτελείας, ἄνευ ἀπισθοβουλίας. Ἄλλως ἡ σπάθη διαλύσει τὸ ζωτικὸν καὶ σπουδαῖον τοῦτο ἑλληνοτουρκικὸν ζήτημα. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δ' ὑμῶν ἔσται ἡ εὐθυνα καὶ τὸ κρίμα!

Ἐρρωσθε!

Θ. Α ΠΑΣΧΙΑΔΗΣ.

ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΕΛΛΗΝΙΣΜΩ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Εἰς τὴν ἄνω καὶ μέσῃν Ἡπειρον, εἶτα πρὸς τὰ ὄρη Γράμμωνα καὶ τὰ Ἀκροκεραύνια ἕως τῆς ἀλύσου τοῦ Πίνδου καὶ κατὰ μῆκος τοῦ Δρυῖνου, ἀπὸ τῆς Ἀδριατικῆς καὶ τοῦ Ἰονίου μέχρι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἀλλὰ καὶ εἰς νήσους τινὰς καὶ περίξ τῆς Ἀττικῆς καθ' ὁμάδας καὶ σποραδικῶς κατοικοῦσιν οἱ Ἀλβανοὶ, ἡ ἀρχαία αὕτη πελασγικὴ καὶ ἡράκλειος φυλὴ, οἱ ἀνδρεῖοι οὗτοι καὶ γενναῖοι πρόμαχοι τῆς πατρίου πίστεως καὶ τῶν ἀρχαίων ἠθῶν καὶ ἐθῶν τηρηταὶ καὶ φύλακες πιστοί. Οἱ Ἀλβανοὶ θεωροῦνται εἰκότως πατέρες τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Οἱ Ἀλβανοὶ εἰσὶν ἀνάμικτοι τοῖς Σέρβοις μεταξὺ τῶν κοιλάδων Πρισρένης καὶ Ἰπεκίου, Βράνιας καὶ Μητροβίτσης, γείτονες τοῖς Βοσνίοις μεταξὺ Κολασίν, Ἰβάν καὶ Νόβι Παζάρ, παραπλήσιοι τοῖς Μαυροβουνίοις ἐν τῷ νομῷ Ζέντης καὶ κατὰ μῆκος τῆς Μοράσκας, Κλεμέντης καὶ Ζέμου, πλήσιοι δὲ τοῖς Βουλγάροις πρὸς ἀνατολὰς, τῆς Δίβρης καὶ τοῖς Ἑλληνοβλάχοις πρὸς τὴν Ἀχρίδα, τὴν Μοσχόπολιν, τὸ Βεθυκούχιον καὶ τὸ Βεράτιον (Πουλχεριούπολιν).

Οὗτοι ὡς καιοὶ πλεῖστοι ἀρχαῖοι λαοὶ ἀπὸ τῶν ὀχθῶν τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Γάγγου πρὸς τὴν Κασπίαν καὶ τὰ Καυκάσια σχηνώσαντες μεταξὺ Ἰθέρων καὶ Κασπίας, κατὰ τὴν Διονυσίου Οἴκουμένης Περιήγησιν, Κυκλώπειον καὶ νομάδα καὶ ποιμενικὸν κατ' ἀρχὰς

διήγον βίον «'Α λ β α ν ο ι 'Α ρ ή ι ο ι » παρ' αὐτοῦ καλούμενοι· ἡ δ' ἐπαρχία ἐκείνη Ἀλβανία μέχρι τοῦδε καλεῖται, καὶ τὰ διὰ τοῦ Καυκάσου διόδια «'Α λ β α ν ι κ αὶ Π ύ λ α ι » ὡς αἱ Θερμοπύλαι ἐκλήθησαν.

α' Ἐπὶ δ' αὐτοῖς Κάσπιοι ἄνδρες. Ἀλβανοὶ τ' ἐπὶ τῆσιν Ἀρήϊοι.
 » Ἐκεῖ δὲ καὶ τὸ ἔθνος οἱ Ἀλβανοὶ πολεμικοὶ καὶ ποιμενικοὶ ὧν Κυκλώπειός, φτισιν, ὀβίος, τούτέστιν εὐδαίμων καὶ ἄπονος.»

Σελ. 180. Στ. 731.

(Διονυσίου Οἰκουμένης Περιήγησις).

Ἐκεῖθεν δ' ἐκδιωχθέντες ὑπὸ τῶν Μογγολοταταρικῶν καὶ Φιννοτουρανικῶν φυλῶν ἦλθον ἐν τῇ Θράκῃ Τ ρ α σ ε ὑπ' αὐτῶν κληθείση, ἐξ οὗ καὶ Τ ρ α χ ε ῖ α Ἑλληνιστί — καὶ διεκλαδώθησαν ἐπεκταθέντες, ὡσεὶ Πελαγονοὶ, καθ' ἅπασαν τὴν τοῦ Αἴμου χώραν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἰλλυρικὴν καὶ Ἡπειρωτικὴν χερσόνησον κατέλαβον, ἐξ ἧς εἰς τὰς νήσους καὶ εἰς τὰς πλείστας χώρας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἰταλίας καὶ πρότερον καὶ βραδύτερον μετηνάστευσαν.

Ὅμως τῇ ἐνταῦθα συγγενικῇ αὐτοῖς τετραστελέχῳ Ἰαπετονίδι φυλῇ, μεθ' ἧς καὶ μόνῃς συνῆψαν καὶ συνάπτουσιν ἔτι σχέσεις, συνώκησαν. Τεκμήριον τῶν λεγομένων ἐστὶν ἡ ἀρχαϊκὴ τῆς φυλῆς ταύτης γλῶσσα, ἣτις συγγενὴς καὶ τῇ Αἰολίδι καὶ τῇ Δωρίδι καὶ μήτηρ τῆς Ἑλληνικῆς ὑπὸ πλείστων σπουδαίων Ἀλβανολόγων, τῶν Malte Brun, Thunmann, Cyprien Robert, Han καὶ St. Martin, ἀπεδείχθη, πλείστας δὲ ρίζας αὐτῆς εὐρίσκομεν εἰς τε τὴν Ὀμήρου γλῶσσαν καὶ τὴν τοῦ Βιργιλίου Λατινίδα διάλεκτον, ἐξ ὧν παρήχθησαν αἱ νεώτεραι γλῶσσαι, αἱ καθομιλούμεναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μετ' αὐτοῦ τοῦ λαοῦ ὁ Πύρρος ἐξεστράτευσεν εἰς Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν καὶ μέχρι τῆς Ῥώμης ἀφίκετο θριαμβευτής. Διεδραμάτιζε δὲ πρόσωπον μεγάλου καὶ ἀκαταμάχητου ἥρωος, εἰ μὴ ἐπολέμει τοὺς ὁμοφύλους αὐτῶ ἐν Ἑλλάδι, ὡς σύνηθες ἦν τοῦτο παρ' ἡμῖν ἐμφυλίου ἐριδας καὶ μάχας συγκροτεῖν ἀνέκαθεν, καὶ τούτων ἕνεκα ἐσμικρύνθημεν καὶ ἠλαττώθημεν παρὰ πάντα τὰ περίοικα ἔθνη καὶ φῦ-

λα. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ λαοῦ ὁ Φίλιππος κατήρτισε, τῇ ἐπιρροῇ τῆς μεγάνου καὶ περίνου Ὀλυμπιάδος, τῆς Ἡπειρώτιδος, πολλὰς λεγεῶνας ἀνδρείας, αἵτινες μετὰ τῶν Μακεδονικῶν φαλάγγων ἐπολέμησαν ἡρωϊκῶς πολλάκις κατὰ πολλῶν ὁμογενῶν τε καὶ ἑτερογενῶν. Πρῶτοι δὲ οὗτοι οἱ τὰς Ἄλπεις καὶ τὴν Ἄλβα καὶ τὸ Ἀλβάνιον ὄρος παρὰ τὸ Λάτιον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀλβιόνα ὀνομάσαντες καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς Σκωτίας ἀναβάντες ἐπολέμησαν τοὺς ἐπήλυδας Σλαβοβουλγάρους, πλὴν ἀλλὰ κατεδαμάσθησαν ὡς καὶ αὐτῆς αὐτῶν τῆς γλώσσης ὑποστάσης ἀλλοίωσιν ἐν Μαυροβουνίῳ καὶ ἐν τοῖς Βοσνιακοῖς καὶ Σερβικοῖς μεθορίοις, καὶ τούτου ἕνεκα οἱ βόρειοι οὗτοι λαοὶ ὡς ἐκ τοῦ ὀγκωδεστέρου καὶ πιεστικωτέρου στοιχείου, τοῦ δίκην καταρράκτου ῥάγδην ἐπὶ τῆσιν ἐπελθόντος, ἐξεσλαβίσθησαν.

Μετὰ τῶν Ἀλβανῶν οἱ Ἕλληνες εἴτε αὐτοκρατορούμενοι, εἴτε ὑπὸ δεσποτῶν κρατούμενοι, οὐδέποτε εἰς ῥῆξιν ἤλθον ἐν τε τῇ ἀρχαιότητι καὶ ἐν τῷ μεσαιῶνι, γνῶρισμα ἀκράδαντον καὶ τέχμαρ ἀλάνθαστον τῆς προπατορικῆς μετ' αὐτῶν συγγενείας καὶ τῆς ἀδιαρρήκτου Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων, ἀμφοτέρων Πελασγῶν, συναφείας.

Ὁ Σκενδέρμπεης μετὰ τῶν Ἀλβανῶν ἀντέστη κατὰ δύο Σουλτάνων, οὓς καὶ ἐνίκησεν· εἶτα δὲ διῆλθε τὴν Ἰταλίαν μετὰ στρατοῦ βοηθητικῆς, ὡς ὁ ἀρχαῖος αὐτοῦ πρόγονος Πύρρος, καὶ αὐθις ἐπεστρεψεν ἰν' ἀποθάνῃ ἐνδόξως καὶ ἀνικῆτως ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς εὐκλείας καὶ τῆς ἀθανασίας ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Ὁ Τύμβος τούτου κεῖται ἐν Ἀκρολίσσω (Alesio) παρὰ τὴν Κρόϊαν, ὃν οἱ Τοῦρκοι ἠνέωξαν ὅπως διαμοιρασθῶσιν τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ, ὡς τινα περίαπτα καὶ ἀνδρείας κειμήλια. Μετὰ δὲ τῆς κόνεως αὐτοῦ προστρέβουσιν ἀκονίζοντες τὰ ἑαυτῶν ξίφη πρὸς μετάδοσιν δῆθεν ἡρωϊκῆς ἀρετῆς. Πλεῖστοι δὲ βέηδες, ὥστινες ἡγεμονίσκοι, ὑπῆρχον καὶ ἔτι ὑπάρχουσιν, ἡρώων βίον, ὡς ἐν τῇ Ὀμηρικῇ ἐποχῇ, ἀλλὰ καὶ ληστρικὸν διανύοντες· πλὴν ἀλλ' ἀφέντες τὴν τοῦ Θεανθρώπου καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐν πνεύματι πίστιν καὶ λατρείαν καὶ τὴν ὑλικὴν ἐν μαχαίρα τοῦ Μωάμεθ θρησκείαν προτιμήσαντες, ὅπως μὴ ἀπολέσωσι δῆθεν τὰ σπαχικὰ ἢ Φεουδαλικὰ αὐτῶν προνόμια, ἡμισεύθησαν ὑπὸ τῶν κρα-

τούντων Τουρκομάνων· ἡ δὲ ὠραία καὶ εὐάνδρος αὕτη κοιτὶς τῶν γιγάντων καὶ τιτάνων (Γκέγ-Τέτ) τῶν Μυρδιτῶν καὶ Διβραίων, ἡ πατρὶς, λέγω, τῶν Γκέγκιδων καὶ Τόσκων κατέστη κλαυθμοῦ καὶ λιπανδρίας χώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Πρὸ ἐνὸς δ' αἰῶνος περίπου ὁ μέγας ἐν συνέσει καὶ πολὺς ἐν σοφίᾳ καὶ μαθήσει, Κ ο σ μ ᾶ ς ὁ Ἰ σ α π ὀ σ τ ο λ ο ς, ἀνεχαίτισε διὰ τῆς σπάθης τῶν γλυκιρρόων αὐτοῦ λογίων καὶ τῆς πήξεως τοῦ τῆς νίκης συμβόλου εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη τὴν ἐξομωσίαν, τὰ δ' ἱερά αὐτοῦ λείψανα, τοῦ πρωτομάρτυρος τούτου τοῦ ἑλληνισμοῦ, κεῖνται ἐν Λάρνακι τῆς μονῆς Κολικόντασι παρὰ τὸν Ἄῶν ποταμὸν τοῦ Βερατίου ἀνεξαιρέτως ὑφ' ὄλων τῶν Ἀλβανῶν, χριστιανῶν τε καὶ μωαμεθανῶν, τιμώμενα καὶ σεβόμενα. Οἱ Τουρχ-Αλβανοὶ, δολίων καὶ καταχθονίων σκοπῶν ἔνεκα τῆς δεσποσύνης δυναστείας τῶν Ὀσμάν καὶ Ὀρχάν, καὶ πρὸ τοῦ Ἀλῆ Σατράπου τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἐν καιρῷ τῆς Σατραπείας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Σερβοτουρκικῷ πολέμῳ καὶ ἐπὶ τὰ ὄροπέδια τοῦ Μαυροβουνίου ὡς καὶ ἐπὶ τῶν πεδίων τῆς Ἑλλάδος, ἐσχάτως δὲ καὶ εἰς τὰς στενωποὺς τῆς Σίπκας καὶ εἰς τὰς κλεισωρίας τῆς Πλεύνας καὶ Νοβιπαζαρίου, ἐβοήθησαν τὸ κράτος τῶν κρατούντων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐστοίχισεν ὁμως εἰς αὐτοὺς αἷμα πολὺ καὶ ἥρωικῶς ῥεῦσαν οὐ μόνον ἄνευ οὐδεμιᾶς ὠφελείας, ἀλλὰ καὶ πρὸς βλάβην καὶ ἐλάττωσιν αὐτῶν τούτων τῶν στοιχείων τῆς ἀρειμανίου ταύτης φυλῆς. Εἰς Βιτώλια, εἰς Βεράτιον, εἰς Ἰωάννινα, εἰς Δολιανὰ εἰσέτι ἀχνίζουσι τὰ αἵματα τῶν ἡρώων Τουρκαλβανῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον αὐτὴν, καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα οὐδὲν ὄφελος, οὐδὲν κέρδος ἐκαρπώσαντο ὑπὸ τῶν ἀλλοπίστων καὶ ἀλλοφύλων αὐτοῖς πολεμίων, οὓς ἐξέλαβον ἀείποτε καὶ νομίζουσιν εἰσέτι σωτῆρας ἢ εὐεργέτας αὐτῶν.

Οἱ μωαμεθανοὶ Ἀλβανοὶ ἐν γένει κρύφα πρεσβεύουσι τὸν Χριστὸν, ἢ τιθέασιν Αὐτὸν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ἀδαῶς καὶ ἀγνῶτες τῷ Μωάμεθ· οἱ πλείστοι δὲ τούτων, εὐφυεῖς ἄλλως εὔτ' ἀνατεθραμμένοι, ἀναγνωρίζουσι τὸ Εὐαγγέλιον καὶ οὐχὶ τὸ Κοράνιον, καὶ διὰ ταῦτα ἐν τινὶ ἀλλαγῇ καὶ περιπετεῖᾳ καιρικῇ

ἐπανέρχονται εἰς τὰ πάτρια, ἐπανέρχονται εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν πίστιν.

Οὗτοί εἰσιν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς οἱ ἐπιτηδειότεροι σκοπευταὶ καὶ πυροβολισταί, ὡς οἱ τῆς αὐτῆς φυλῆς κατὰ θάλασσαν ἀμίμητοι Ὑδραῖοι καὶ Σπετσαῖοι καὶ Ψαρριανοὶ καὶ λοιποὶ Ἑλληγες ναυτικοί! Ὁμοιάζουσι δὲ τοῖς ἀνδρείοις Ἑλβετοῖς ἢ τοῖς γενναίοις Τυρολοῖς· τολμηροὶ καὶ ἀκάματοι, ὑπερήφανοι καὶ θρασεῖς ῥιψοκινδυνεύουσιν οἱ πρῶτοι εἰς τοὺς πολέμους, ἀλλὰ καὶ πρῶτοι ἐπιρρίπτονται ἐπὶ τὰ λάφυρα καὶ τὴν λείαν ἀνέκαθεν καὶ ἤδη.

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ Δ΄.

Τόγε νῦν ἔχον δυνάμεθα διαιρέσαι τοὺς Ἀλβανούς εἰς δύο μεγάλους κλάδους εἰς Γκέγκας (ὧν Ἰλλυροὶ, Μαυροβούνιοι, Μυρδίται, Κοῦχοι, Πουλᾶται καὶ λοιποὶ) καὶ Τόσκους, ἐξ ὧν ἀπωκίσθη καὶ ἡ Τοσκάνα τῆς Ἰταλίας, ἔνθα, ὡς προείπομεν, καὶ ἄλλοτε ἐγένοντο ἐξ Ἠπείρου μεταναστεύσεις. Ἡ αὐτὴ διάλεκτος ὑπάρχει, εἰς ἀμφοτέρους αὐτοὺς τοὺς κλάδους τοῦ Μεγάλου Πελασγικῷ Κορμού, συμφύτου τῷ Σανσκρητικῷ σελέχει, ἐξ οὗ οἱ μεγάκαρδοι Κρήτες καὶ Ταρσεῖς καὶ Ἰνδοὶ καὶ ἡ τοῦ Ἀρύα καὶ Ἀράμ μεγάλη ἐν μέσῃ Ἀσίᾳ φυλὴ, τῇ διαφορᾷ ὅμως ὅτι ἡ μὲν διάλεκτος τῶν Γκέγκιδῶν ἐστὶν ἔρρινος, ἀνδρώδης καὶ ἀρειμάνιος, ἡ δὲ τῶν Τόσκων μᾶλλον εὐλαλος καὶ τετορνευμένη.

Οἱ πολλοὶ τῶν Γκέγκων, ὡς καὶ οἱ Μυρδίται, οἱ Κοῦχοι καὶ Δίβροι εἰσὶν ἐν γένει καθολικοὶ, ἐνιοὶ δὲ Μωαμεθανοί. Ἐπεθύμουν μὲν τινες τούτων ἵνα ἐνωθῶσι τοῖς Δαλμάταις τῆς Αὐστρίας, ἀλλ' ἡ μεγίστη μερὶς ἀφορᾷ πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς. Naί! οἱ Γκέγκαι, οἱ τοῦ Γῶγ καὶ Μαγῶγ καὶ τῶν Μήδων σύμφυλοι, τοῖς δε Γίγασιν ὁμαίμονες, τείνουσι πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς, ὅπως ἀπομάθωσι τὰς κακὰς ἕξεις, καταπιέσεις καὶ λαφυραγωγίας, αἷς ἐξωκειώθησαν ἔνεκα τῶν δεσποτῶν αὐτῶν καὶ μετέρχονται ὡς μὴ ὤφειλε μέχρι τοῦδε· διὰ τοῦτο ἐν Σκόδρα καὶ Τυρράνα καὶ Ἐλβασάν καὶ ἀλλαχοῦ ἐπὶ τὰ παράλια ἐκμανθάνουσι μᾶλλον τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, τῇ ἐπισήμῳ βεβαίως καὶ τῶν προπαγανδῶν ὑποκινήσει, καὶ τοὶ κατὰ τὰς πεποιθήσεις ἡμῶν, ἄς πρὸ πολλοῦ κατεστρώσαμεν,

λυσιτελεστέρα ἦν ἂν ἡ προσάρτησις καὶ προσέγγισις αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀηττήτους τοῦ Μέλανος ὄρους κατοίκους, μεθ' ὧν, ὡς ἐρρέθη, συγγενεύονται, καὶ μεθ' ὧν καὶ οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς ὠφείλαμεν πρὸ πολλοῦ συμμαχῆσαι.

Ὡς πρὸς δὲ τοὺς Τόσκους, νοημονεστέρους καὶ πολιτικωτέρους ὄντας τῶν βορείων Ἰλλυριῶν, οὗτοι συνεκράθησαν τῷ πρωτίστῳ στοιχείῳ τῆς Ἠπείρου, τῷ τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον πρὸ πολλῶν αἰῶνων καλλιεργήσαντι καὶ κάπως ἀπομαθόντι τὴν πρωτότυπον Ἀλβανικὴν, ὅπως τοῦτο συνέβη καὶ ἐν τῇ πλησιοχώρῳ Μακεδονίᾳ, ἐν ἣ ἐλαλεῖτο μὲν τὸ Μακεδονικὸν ἰδίωμα, ἐκαλλιεργεῖτο ὅμως ἡ Ἀττικὴ γλῶσσα, ὡς λεπτοτέρα καὶ εὐφωνοτέρα, μέχρις οὗ ἐμορφώθη καταρτισθεῖσα ἡ κοινὴ πάντων τῶν Πελασγικῶν ἐθνῶν καὶ φυλῶν ἑλληνικὴ γλῶσσα.

Οὐδεμία δὲ προπαγάνδα ἠδυνήθη ἵνα διαρρήξῃ τοὺς προγονικοὺς δεσμοὺς, οἵτινες ἐνοῦσι τοὺς πατέρας Πελασγοὺς μετὰ τῶν υἱῶν Πελασγῶν, τοὺς Ἀλβανοὺς δηλονότι μετὰ τῶν Ἑλλήνων, μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας τῶν προσηλυτιστῶν πολιτικῶν, μεθ' ὅλα τὰ ἰσχυρὰ καὶ πλούσια μέσα, ὧν οὗτοι διατίθενται. Ὅλοι δὲ οἱ Τόσκοι καθορῶσιν ὅτι τὸ μέλλον αὐτῶν ἐστὶ σφικτῶς συνδεδεμένον τῷ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὡς καὶ οἱ Θυάμιδες (Τσιάμιδες) καὶ Ἰάπυδες (Λιάπιδες), περὶ ὧν ἐν ταῖς σημειώσεσιν ἀναφέρεται.

ΚΕΦΑΛΛΙΟΝ Ε΄.

Πλείστοι περίφημοι ἱστορικοὶ περιηγηταὶ καὶ γεωγράφοι ἀλλὰ καὶ ἡ εὐκλεῆς Δώρα δ' Ἰστρίας, ἐπησχολήθησαν κατ' αὐτὸν τὸν αἰῶνα περὶ τῶν Ἀλβανῶν· πολλὰ δὲ σπουδαῖα συγγράμματα ἐδημοσιεύθησαν ἐν Εὐρώπῃ περὶ τούτου τοῦ ἔθνους. Οἱ πάντες ὅμως συμφωνοῦσιν ὁμολογοῦντες ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ εἰσὶν οἱ Πελασγοὶ, καὶ κατὰ συνέπειαν Ἕλληνες, οὐχὶ δὲ Σλάβοι, ὅπως διῖσχυρίζονται τινες Σλαβομανεῖς, οἵτινες ἐζήτουν καὶ ἐπιδιώκουσιν εἰσέτι ἐκσλαβίσαι ἅπασαν τὴν Ῥωμυλίαν ἕως καὶ αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Δακίαν.

Ἡ Ἀλβανία, ἡ χώρα τῶν Ἀλπεων ἢ λευκῶν ὀρέων, κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς λέξεως ἐν τῇ Κελτικῇ, Δακικῇ καὶ Λιολικῇ Διαλέκτῳ, ὡς ἄνω ἐρρέθη, ἡ ἀρχαία Ἠπειρος ἔχει τὰ

ὄμματα πρὸ πολλοῦ ἐστραμμένα καὶ τὴν καρδίαν ἐπίπονον πρὸς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα. Ἐκεῖ τείνουσιν αἱ τάσεις τοῦ λαοῦ τούτου ἐν γένει, κατὰ τὰς μαρτυρίας πλείστων ἐπισήμων καὶ ἡμιεπισήμων ἀνταποκριτῶν Γάλλων, Ἀγγλων καὶ Ἰταλῶν, ὧν τὰς διατριβὰς ἡ Ἑλληνικὴ δημοσιογραφία καθ' ἑκάστην εἰς τὰ Ἑλληνικὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Τεργέστης φύλλα πιστῶς μεθερμηγεύει.

Ναί! εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀτενίζουσι τὰ βλέμματα τῶν πάλαι καὶ ἤδη γενεῶν τούτων τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ τούτου ἕνεκα οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες, οἵτινες οἰακοστροφοῦσι τὸ σκάφος τοῦ ἔθνους ἡμῶν, διὰ τῆς καθιδρύσεως καὶ συντηρήσεως Παρθενωγωγείων εἰς πλείστας πόλεις τῆς ἄνω καὶ κάτω Ἀλβανίας καὶ καταρτίσεως Συλλόγων Ἑλληναλβανικῶν, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ δι' ἀντιπροσώπων ἀξίων τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν θέλουσιν ἐπισπάσει τοὺς ἐπαίγους πάντων τῶν ἐκεῖ οἰουδήποτε θρησκευματος κατοίκων, ὧν ἡ φιλομάθεια καὶ ἡ εὐφυΐα εἰσὶ τοῖς πᾶσι γνωστῆ.

Ναί! οὐ μόνον οἱ πολιτικοὶ ἡμῶν ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλεῖς τοῦ πλούτου καὶ τοῦ ἐμπορίου, ὅπως ὁ ἀείμνηστος Γ. Κωλέττης καὶ οἱ εὐεργέται τῆς ἠπείρου Εὐάγγελος καὶ Κωνσταντῖνος Ζάππας καὶ Ἀρσάκης καὶ Χρηστάκης, οἱ ἀρίζηλοι οὗτοι τῶν Κλαπανῶν καὶ Ζωσιμάδων καὶ Ριζάρων μιμηταί, ἀσπεύσωσιν ἵνα δείξωσι τῇ Εὐρώπῃ, ὅτι τὸ ἄρμα τοῦ Ἑλληνοῦ εἰς τὰς σημερινὰς περιπετείας ἐστὶν ἡ παιδεία, καὶ δι' αὐτῆς θέλει συνδιαλλαγῆ τοῖς δυνάσταις, ἀδελφοποιούμενος μεθ' ὄλων μὲν τῶν ἐθνῶν, ἰδίως δὲ μετὰ τῶν Μωαμεθανῶν Ἀλβανῶν, οὓς ἡμεῖς εἰλικρινῶς καὶ ἀδόλως ἀνέκαθεν ἠγαπήσαμεν.

Ἐὶ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ βασιλείῳ, μετὰ τὸν Κωλέττην, εἰργαζόμεθα μετὰ πλείονος νοημοσύνης καὶ συνέσεως πρὸς ἐνοποίησιν καὶ συμπαγίωσιν τοῦ Πελασγικοῦ στοιχείου, οὐ μόνον οἱ Χριστιανοὶ Ἀλβανοὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Μωαμεθανοὶ, οἱ καλλιεργοῦντες τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ δι' αὐτῶν ἐμπορευόμενοι καὶ ἐκπολιτιζόμενοι, ἤθελον ἐνωθῆ ἡμῖν τοῖς Ἑλλησιν. Εἰς δὲ τὸν Σλαβοτουρκικὸν πόλεμον Ἀλβανοὶ καὶ Ἑλληνες ἠθέλομεν διαδραματίσει κοινὸν τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ εὐοδώσεως τοῦ Ἑλληγισμοῦ, ὡς οἱ ἐκ τῆς Ἀλβανικῆς φυλῆς ὄρ-

μώμενοι ἀνδρείοι κατὰ ξηρὰν, καὶ Δελφῖνες κατὰ θάλασσαν Ὑδριῶται, Ψαρριανοὶ, Σπετσιῶται, Σουλιῶται καὶ Ἀγραφιῶται.

Ἀλλὰ καὶ ἤδη ὁ σκοπὸς τελεσθήσεται καὶ ἴσως εὐχερέστερον, ὅταν ληφθῶσι καὶ ἐφαρμοσθῶσι συγετὰ καὶ σπουδαῖα μέτρα καὶ μέσα πρὸς σύσφιγξιν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν διὰ Πελασγικοῦ (Ἑλληναλβανικοῦ) ἀδιαρρήκτου συνδέσμου. Εἶθε!

Τὰ προτεινόμενα μέτρα εἰσὶ, καθ' ἡμᾶς, τὰ ἐφεξῆς, ἅτινα καθυποβάλλομεν τοῖς Πανελληνίοις ἀνδράσι, Πολιτικοῖς, Ναυτικοῖς καὶ Κληρικοῖς, ἐπικαλούμενοι βεβαίως τὴν ἀρωγὴν τῶν ἀνάκτων τοῦ πλοῦτου, τῆς ἐμπορίας καὶ τῆς ναυτιλίας καθ' ἅπασαν τὴν τῶν Πελασγῶν χώραν, καθ' ἅπασαν δηλονότι τὴν Ἀνατολήν.

Α'. Ἴνα πολυπλασιασθῇ τὸ ἐμπόριον καὶ πολεμικὸν τῆς Ἑλλάδος Ναυτικὸν διὰ μεγάλων θυσιῶν, ὅπως μὴ εὐρεθῶμεν ἀνέτοιμοι ἐν ὁμοίᾳ τῷ Σλαβο-Τουρκικῷ πολέμῳ περιπετεία.

Β'. Ἴνα συνάψωμεν σχέσεις γενὰς καὶ μετὰ τῶν Μαυροβουνίων καὶ μεθ' ὅλων τῶν φυλῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ μετ' αὐτῶν τῶν Ὀσμάγων, ὧν οἱ πλεῖστοι τῆς αὐτῆς φυλῆς μεθ' ἡμῶν ἦσαν ἐξισλαμισθέντες ἕνεκα συμφερόντων ἡμεροβίων.

Γ'. Ἴνα ἡ μητὴρ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ὑποστηρικθῇ παρὰ λαχόθεν ὑφ' ἡμῶν ἐπὶ τὴν ἐκπολιτιστικὴν αὐτῆς ἀρχαίαν ἀποστολήν, βοηθουμένη ὑπὸ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς I. Συνόδου πρὸς διευθέτησιν τῶν πολλῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων μεταξὺ Ῥωμύνων, Σέρβων, Βουλγάρων καὶ τῶν ἀδικηθέντων Ἑλλήνων ἐν Ῥωμυλία καὶ τῇ Νέᾳ Ἑλλάδι.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ.

Α'. Ἀλβανοὶ μουσουλμάνοι καὶ Γκέγκαι καθολικοὶ ζῶσιν ὄντως εἰς τὰ ὄρη των, ἀπολύτως ἀνεξάρτητοι πάσης ἄλλης συντεταγμένης ἀρχῆς, ἐκτὸς τῆς φάρας αὐτῶν. Ὅτε οἱ μεγαλείτεροι ἀρχηγοὶ Ὀσμάνοι ἐφείλκυσαν τοὺς πολεμικοὺς τούτους λαοὺς, ἔκαμον τοὺς καλλιτέρους ἐξ αὐτῶν στρατιώτας. Φαίνεται δ' ὅτι τοιαύτη ἦτον ἡ κλῆσις αὐτῶν, τὸ ἀνατρέχειν τὰ ὄρη κατόπιν τῶν κατακτητῶν. Ἐὰν ἀναλογίσηται τις τὴν ἀρχαιότητα τῆς φυλῆς ταύτης, ἥτις προὔπηρξε πασῶν τῶν ἄλλων τῆς Ἰλλυρικῆς χερσονήσου, πείθεται ὅτι ἡ ἐνδοξος φάλαγξ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἠντλήσῃ τὴν πρωτίστην αὐτῆς ἰσχὺν ἐκ τῶν ὄρειων τούτων. Οὗτοί εἰσιν οὖς οἱ ἱστορικοὶ ἀναφέρουσι τῷ ἀρίστῳ ὀνόματι Ἑπειῶται Ὡσαύτως δ' ἐσκεπτόμην ὅτι οἱ πατέρες τούτων, τινὲς (garnisaires) φρουροὶ, οὓς ὁ Ἀλέξανδρος ἠδυνήθη ἴσως ἀποσπάσαι τοῦ μικροῦ αὐτοῦ στρατεύματος, ὄφειλον ὅπως ἐπιτηρῶσι διὰ τῆς φρίκης τοῦ ἑαυτῶν ὀνόματος τὰς πολυκατοικήτους πόλεις τῆς Ἀσσυρίας, τῆς Περσίας, τῆς Αἰγύπτου ἄς ὁ νέος νικητὴς τρέχων εἶχε κατακτήσει».

(Ἴδε «Revue de Deux Mondes». Décembre 1878).

Οἱ Γκέγκαι ὑποδιαιροῦνται εἰς κυρίως Ἀρβανίτας, εἰς Ἀλβανούς Μαλισιόρους, εἰς Μουσίτας, καὶ Γκέγκας Τυράννας, Καβάϊας, Ἐλβασανίου καὶ Ἀχρίδος.

Ἡ Γκεγκάρια περιέχει τὴν ἄνω Ἀλβανίαν ἕως πέραν τοῦ Ἐλβασανίου ἢ ἕως Σκουμπίου ὡς καὶ τὴν χώραν τῶν Ἀρβανιτῶν τῆς ἄνω Μοισίας.

Οἱ Τόσκαι ἢ Τοσκίδαι κατέχουσι τὴν μέσην Ἀλβανίαν, τὴν Μουζακίαν (Μουσῶν οἰκίαν), τὴν χώραν τοῦ Βερατίου καὶ τοῦ Τομάρου τὴν Τομορίτσαν καὶ μέχρι τῆς Πρεμετῆς. Ἡ Θουμουρία (Τσιχμουρία) περιλαμβάνει τοὺς περὶ τὸν Θύαμιν καὶ ἀπὸ Μαργαριτίου καὶ Παραμυθίας οἰκοῦντας Ἀλβανούς. Περὶ δὲ τῶν Ἰαπύδων (Λιάπυδων) ἰδοὺ τί γράφει ὁ Στράβων ἐν τῷ Ζ'. Βιβλίῳ §. 5.

« . . . ταῖς Ἀλπεσιν, ἃς διατείνουσι μέχρι τῶν Ἰαπύδων (γρ. Ἰαπύδων), Κελτικῶν τε ἅμα καὶ Ἰλλυρικῶν ἔθνους. Ἐντεῦθεν δὲ καὶ ποταμὸν ῥέουσι πολλοί . . . Ἡ δ' Ὀκλα τεινεῖται τὸ μῆκος τῶν Ἀλπεῶν ἐστὶ, τῶν διατεινομένων ἀπὸ τῆς Ρατικῆς μέχρις Ἰαπύδων. Ἐντεῦ-

θεν δ' ἐξαιρείται τὰ ὄρη πάλιν ἐν τοῖς Ἰάπυσι, καὶ καλεῖται Ἄλβια . . . τὸν διὰ τῶν Ἰαπύδων ῥόντα ἐκ τοῦ Ἄλβιο ὄρους Κόλαπιν.

. . . Ἐξῆς δ' ἐστὶν ὁ Ἰαπυδικὸς παράπλους χιλίων σταδίων ἴδρυνται γὰρ οἱ Ἰάπυδες ἐπὶ τῷ Ἀλβίῳ ὄρει, τελευταίῳ τῶν Ἄλπεων ὄντι, ὑψηλῶ σφόδρα, τῇ μὲν ἐπὶ τοὺς Πανονίους καὶ τὸν Ἴστρον καθήκοντες, τῇ δ' ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν, ἀρειμάνισι μὲν, ἐκπεπονιμένοι δὲ ὑπὸ τοῦ σεβαστιῦ Καίσαρος τελείως . . . λυπρὰ δὲ τὰ χωρία, καὶ ζεῖα καὶ κέγχρω τὰ πολλὰ τριφορέμων. Ὁ δ' ὀπλισμὸς Κελτικὸς κατὰστικτοὶ δ' ὁμοίως τοῖς ἄλλοις Ἰλλυριοῖς καὶ Θραξί. Μετὰ δὲ τὸν τῶν Ἰαπύδων, ὁ Λιβυρικός».

Ὁ δὲ Τόμουρος παρὰ τὸ Βεράτιόν ἐστὶν ὑψηλὸς 1657 μέτρα ὑπεράνω τῆς λεκάνης τῆς λίμνης τῆς Ἀχρίδος, ἐξ ἧς πηγάζει ὁ Μέλας Δρύϊνος, διανύων 75 περίπου χιλιομέτρα ἐν τῇ ἄνω Ἀλβανίᾳ ἡ δὲ λίμνη αὕτη ἐστὶν ὑψηλοτέρα τοῦ στρώματος τῆς θαλάσσης 422 μέτρα. «Τόμουρος ὀνομάζεται καὶ τὸ παρὰ τὴν Ἀχέρουσιαν τῶν Ἰωαννίνων ὄρος, οὗ ἡ περιφήμος Δωδώνη. Ὡς δ' ἄλλοις τις ἐκτείνεται μέχρι τῆς Κορυτσᾶς».

Β'. Ὁ διάστημα **Ami Boué** ἐν σελ. 41 ἕως 52 τοῦ Ε' τόμου ἀποδεικνύων τὴν ἀπέραντον, ἣν κατεῖχον ἕκτασιν οἱ Ἄλβανοὶ ἐν Ἰλλυρίᾳ καὶ ἐν Μοισίᾳ, οὐδ' αὐτὸ τὸ Μαυροβούνιον ἐξαιρεῖ, ἐπεὶ δὴ τὸ τρίτον σχεδὸν μέρος αὐτοῦ καὶ μέχρι τοῦδε ἀλβανίζει, οὐχὶ δὲ σλαβίζει, ὡς καὶ ἰκανὸν τῆς Σερβίας καὶ Βοσνίας, μέρος ἐπίσης συμπαθεῖ τοῖς Ἄλβανοῖς, ὧν τὸ στοιχεῖον ἐκεῖσε ἐπικρατεῖ.

Ὁ λευκὸς Δρύϊνος ἀπὸ τούτων τῶν ὄρων, ἀτινά εἰσι κοινὰ τῆς Ἐρζεγοβίνης, τῆς Σερβίας καὶ τῆς Βοσνίας λαμβάνει τὰς πηγὰς αὐτοῦ, διαρρέων διὰ τῆς Ἀλβανίας εἰς διάστημα 150 περίπου χιλιομέτρων. Ἐνοῦται δὲ ἐν τινι κοιλάδι μετὰ τοῦ Μέλανος Δρύϊνου καὶ ἐκεῖθεν 120 χιλιομέτρα περίπου ἐκβάλλει ἐν τῇ Ἀδριατικῇ κάτω τοῦ Ἀλεξίου. Ἴδε καὶ **Dictionnaire Géographique par St. Martin** ἐν τῇ λέξει «Albanie», ὅπερ πολλάκις συνεβουλευθήμεν.

«Οὐδεὶς τῶν κατοίκων τῆς Ἀλβανίας ἠνέχθη ποτὲ οὐδ' ἀνεχθήσεται ἐν' ἀπαρνηθῆ τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ τὴν προγονικὴν, τὴν ἐκ τῶν Πελαγῶν, καὶ νὰ εὐρεθῆ γεγυμνωμένος ὡς ξένος τῶν ἐθνικῶν αὐτοῦ παραδόσεων, ἐφ' αἷς σεμνύνεται, ἀναλογιζόμενος ὅτι προπάτορας ἔχει τὸν Πρακλῆ, τὸν Ἀχιλλέα, τὸν Πύρρον, τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν Ἀντίπατρον καὶ ἄλλους. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῆ παρ' ἡμῖν τὴν ἐαυτοῦ καταγωγὴν ἐκ τῶν ἐκ Κερκύρας καὶ Κορίνθου ἀποικισάντων Φαιάκων καὶ Κορινθίων καὶ τὰς παρὰ τὴν Ἀδριατικὴν συστησάντων καὶ κατοικισάντων πόλεις Ἐπίδαμον (Δυρράχιον), Ἀπολλωνία, ἀνθοῦσαν εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐν ταῖς σχολαῖς αὐτῆς, ἐπὶ σπουδῇ καὶ ἐκμαθήσει τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, φιλοξενήσασαν τὸν Ὀκτώβριον Καίσαρα, τὴν Βουλίδα καὶ τὸν Ὀρικόν καὶ τὰς ἄλλ-

λας πάσας πόλεις καὶ χώρας ταύτης, ἐν αἷς κατοικοῦσιν οἱ Ὑέλοι, ἀπόγονοι τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν».

(Ἴδε καὶ «Νεολόγον» ἀριθ. 2916).

Ὁ δὲ Κίεπερτ ἔγραφεν ἐσχάτως ἐν τῇ «Κλειοῖ».

«Οἱ ἄλλως εὐρυεῖς Ἀλβανοὶ οὔτε εἰς τοὺς ἀρχαίους οὔτε ἐν τοῖς νεωτέροις ἐφάνησαν δυσμενεῖς πρὸς τὸ ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ὑπέρτερον ἑλληνικὸν στοιχεῖον· ἀπ' ἐναντίας δὲ ἐφιλοτιμήθησαν νὰ προσοικειωθῶσι τὸν πολιτισμὸν αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν. Διὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ οἱ πρὸ αἰώνων εἰς Ἑλλάδα ἐγκαταστάντες καὶ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς ἀγῶσι διαπρέψαντες Ἀλβανοὶ συνεταυτίσθησαν τοῖς γνησίοις Ἑλλήσι κατὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα».

Γ'. Οἱ Ἀλβανοὶ ὀνομάζονται μεταξὺ αὐτῶν Σκηπτάρου, ἢ δὲ χώρα ὀλόκληρος Σκηπερία, καὶ τὸ διλεκτικὸν αὐτῶν ἰδίωμα Σκήπ. Ἐν τῇ Διολικῇ διαλέκτῳ σκήπος καὶ σκήπος ἐλέγετο τὸ ξίφος, ἀλλὰ καὶ σκηπτὸς σημαίνει κεραυνός· σκηπ δὲ δηλοῖ καὶ τὸν αἰτὸν ἄλβανιστί, κατὰ δὲ τὸν Falmerayer ἐσήμαινε καὶ βράχον. Ὡστε ἡ λέξις λογία αὕτη ἐννοεῖ τὰ προτερήματα αὐτῆς τῆς φυλῆς, δι' ἐπιθέτων πικτικῶν ἐκφραζόμενα. Ὁ δὲ Han παράγων τὸ σκήπ ἐκ τοῦ ῥήματος σκήπειν ἐννοεῖν, βούλεται μᾶλλον δοῦναι τὴν σημασίαν τοῦ ῥήματος τῷ λαῷ τούτῳ διὰ τῆς συνθηματικῆς ταύτης οὕτως εἰπεῖν αὐτοῦ διαλέκτου, ἣν δικαίως καλεῖ ὁ εὐκλεῆς St. Martin ἐν τῷ Γεωγραφικῷ αὐτοῦ Λεξικῷ «*κρίσαν ἀπείρου ἀλέσου λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἧτις ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Γάγγου καὶ καταλήγει εἰς τὰς ἄκρας ἐσχατίας τῆς Εὐρώπης*».

Καίτοι δὲ τρεῖς εἶπεν οἱ Ἡπειροὶ ἢ Χῶραι ἄπειροι, αἱ καλούμεναι Ἀλβανίαι, ὧν μία περὶ τὰ Καυκάσια, ἑτέρα ἢ περὶ τῆς ἢ σκιαγραφία αὕτη, ἢ δὲ τρίτη περὶ τὴν Βρεττανίαν, οὐχ ἥττον ὁμῶς κατὰ τοὺς ἀρχαίους Γεωγράφους καὶ αὐτοὺς τοὺς νεωτέρους, Ἀλβανοὶ Albani λέγονται καὶ Ἐπαρχίαι καὶ Κομητεῖαι καὶ πόλεις ἐν Ἰταλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ αὐτῇ τῇ Ἀμερικῇ, ἰδίως ἐκ τῆς μεταξὺ τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ Ἰονικοῦ κόλπου Ἀλβανίας ἐπὶ τῆς δεσποτείας τῶν Τούρκων εὐκλεῶν Ἀλβανικῶν οἰκογενειῶν μεταναστεύσεως τὸ ἐπώνυμον τοῦτο λαβοῦσαι.

Ὁ κ. Benloew ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 24ης Μαΐου 1878 τῆς Ἀκαδημαϊκῆς αἰθούσης τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν ὠραίων γραμμάτων ἀποδείκνυσιν ὅτι οἱ Πελασγοὶ πρῶτοι κατέσχον τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὅτι οὗτοι ἐπιζῶσιν ἐν τῇ Ἰσχυρᾷ καὶ ῥωμαλέᾳ φυλῇ τῶν Σκηπετάρων. Δι' ἀποδείξεις ἠντλήθησαν ἐκ σημειώσεων, χορηγηθεισῶν ὑπὸ γεωγράφων, ἱστορικῶν καὶ ὁδοιπόρων, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἐμπεδουμένων δὲ διὰ τεκμηρίων ἐτυμολογικῶν. Τὰ τεκμήρια ταῦτά εἰσι

μυθολογικά, ιστορικά καὶ γεωγραφικά ἀπὸ πολλῶν πόλεων ὑπὸ Πελασγῶν ἰδρυθεισῶν καὶ ὑφισταμένων ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ Ἡροδότου. Ἡ δ' ὑπόθεσις αὕτη ἄρχεται λαμβάνουσα πειστικὰ ἡττα μεταξὺ πλείστων κύκλων γλωσσολογικῶν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Τυτόνων καὶ τῇ τῶν Γαλατῶν.

Δ'. Ἀλβανοὶ πολλοὶ μετηνάστευσαν καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Πύρου καὶ μετέπειτα καὶ μετὰ τοῦ Σκενδέρβει, ὡς καὶ πρὸ ἐνὸς περιόπου αἰῶνος ἐξ Ἡπείρου, αἱ δὲ οἰκογένειαι ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰς ἐφεστίους εἰκόνας, ἰδίως δὲ τὴν «Υπεραγίαν Θεοτόκον» κατ' ἔθος ἀρχαῖον διατηρηθὲν ἀπ' ἐκείνης τῆς ἐποχῆς εἰς τε τὴν Σικελίαν καὶ εἰς τὰς Ἰονίους νήσους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Μεσημβρίην ἢ Ἰταλίαν ἐνιαχοῦ καὶ ἐν οἴκοις καὶ ἐν ἐργαστηρίοις. Ἀλβανοὶ πολλοὶ εὐρίσκονται καὶ ἐν Δακίᾳ, ἰδίως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἡγαρόνων Γκίκα. Πλείστοι δ' αὐτῶν ἐδόξασαν τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν μητέρα πατρίδα διὰ τε τὴν παιδείαν καὶ διὰ τὰ πλούτη.

Ὁ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΖΑΠΠΑΣ, ὁ μεγάλθυμος αὐτός Ἀλβανός, ὁ εἰσαγαγὼν ἐν Δακίᾳ πρῶτος τὴν συστηματικὴν γεωργίαν καὶ διὰ συγγραφῶν καὶ δι' ἔργων ἅπασαν αὐτοῦ τὴν περιουσίαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς γενετήρας αὐτοῦ λαμπύσης κώμης τοῦ *Λαμπόβου* προσέφερε, μέγα κλέος καὶ κῦδος κτισάμενος αἰῶνια.

Ὁ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ ὅστις ἠυμοίρησε καὶ πλούτου καὶ εὐρείας παιδείας, ἐδώρησατό οὐκ ὀλίγα τῇ εκθρεψάσῃ αὐτὸν κώμῃ Ὀτχόβα, ἰδρύσας καὶ ἐν Ἀθήναις τὸ φερώνυμον Ἀρσακεῖον· οὐχ ἦτον ὅμως ἀποδραχισθεὶς ἐν τέλει τῆς αὐτοῦ βιωτῆς ἐπελάθετο τῆς φίλης Ἑλλάδος, ἥτις μόνῃ ἀνεμνήσατο τούτου δι' ἔθνικοῦ πένθους καὶ πανελληνίου μνημοσύνου, ἐνῶν ἐν Δακίᾳ, οὐδὲ τὰς προσηκούσας τιμὰς, ὡς πολιτικῶ τοῦ τόπου εὐεργέτη καὶ ἐξόχῳ ὑπουργῶ, αὐτῶν προσήνεγκαν οἱ κρατοῦντες τοῦ πολιτικοῦ τῆς Δακίας οἰκοδομήματος. Εἶεν! εἴποιμι ἂν, κατὰ **ΜΕΛΕΤΙΟΝ** τὸν **ΠΑΝΤΑΖΙΑΗΝ**, τὸν ἀείμνηστον Παργηνόν.

Νέος δὲ Μαικήνας ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐστὶν ὁ μεγαλεπήβολος **ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ**, ὁ τὸ Κεστοράτον κατακοσμήσας, τὴν γενέτειραν αὐτοῦ κώμην, διὰ Σχολείων, ὁ μέγας τῆς Ῥωμυλίας καὶ τῆς Μικρασίας εὐεργέτης διὰ τῆς διαδόσεως τῶν Ἑλληνικῶν φώτων, τῇ καταρτίσει τοῦ κλεινοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, οὗ θεμελιωτῆς πρωτοφαῖς ἐστὶν ὁ μεγαλοφυῆς καὶ εὐρόνους ἀνὴρ, Ἡροκλῆς Βασιιάδης, ὁ Ἀλβανός. Ἡ ἀρχὴ ὅμως Συλλόγου ἢ Λέσχης φιλολογικῆς ἀνάγεται εἰκότως εἰς Βιτώλια ἐπὶ τῆς διαμονῆς τοῦ Κεφαλλῆνος Σταμάτη ὑπερορισθέντος διὰ τοῦτο τῷ 1840. Γνωστοὶ δὲ εἰσι τῷ Πανελληνίῳ οἱ αἰοίδιμοι μάρτυρες Μακεδόνες Μηνᾶς Βίστας καὶ Πρατῆς καὶ ἕτεροι ἰδρυταὶ αὐτῆς τῆς Λέσχης, ἣν ἐκλείσαν τότε οἱ κρατοῦντες.

Τὸν Φιλολογικὸν τοῦτον Σύλλογον ἐμειλήθησαν εἶτα ἐν Ἀθήναις, ὅτε καθίδρυσαν τὸν φερώνυμον πρὸς διάδοσιν, οὗ τινος προεδρεύει ἐπαξίως ὁ ἐκ τῆς ἐνδόξου τῶν Μαυροκορδάτων ἡγεμονικῆς γενεᾶς καταγόμενος Νικόλαος Μαυροκορδάτος. Οὕτω δὲ πῶς ἐπολυπλασιάσθησαν οἱ ἐθνωφελεῖς καὶ εὐεργετικοὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ οὔτοι πυρῆνες, τὰ ἑλληνικὰ φῶτα πανταχοῦ γῆς ἑλληνικῆς καὶ φιλελληνικῆς διαπυρσεύοντες.

Ἐπὶ τὰ ἔγνη τοῦ ἀειμνήστου **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΖΑΠΠΑ** ὁδεύει καὶ ὁ ἀρίζηλος ἀδελφιδοῦς **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΠΠΑΣ**, ὁ ἐκτελεστής τῶν ἀθαλάτων τοῦ δαιμονίου θεῖου αὐτοῦ σχεδίων, ὁ τὴν πόλιν τῆς Παλλῆδος διὰ τε τῶν Ὀλυμπίων καὶ τῆς Γεφύρας τοῦ Σταδίου κατακαλλύνας, ὁ καὶ αὐτὴν τὴν Δακίαν πολλαχῶς εὐεργετήσας. Οὐχ ἦτον ὁμως ἵνα κληθῆ ἀναγεννήτωρ τῆς καλλιγύναικος καὶ παραδεισίου Ἰπείρου, ἃς καθιδρῦση καὶ ἐν Πρεμετῇ καὶ ἐν Βερχτίῳ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Ἀργυροκάστρῳ Παρθεναγωγείῳ, ὅπως ἔγραφον καὶ τῷ ἀειμνήστῳ Ἀρσάκη, εὖ εἰδὼς ὅτι διὰ μόνῃς τῆς γυναικὸς δύναται ἡ κλεινὴ ἡμῶν μεγάλη Πατρίς ἐν ἀναγεννηθῆ καὶ ἐξελληνισθῆ ὡς ἄλλοτε.

Εἴ. Ἀπὸ πολλοῦ ἡ ἐθνολογικὴ ἐπιστήμη ἀπέδειξεν ὅτι οἱ Ἀλβανοὶ, ὡς καὶ οἱ Ἑλληνέες εἰσι Πελασγικῆς φυλῆς, ἡ δ' Ἀλβανικὴ διάλεκτος πρωτότοκος θυγάτηρ τῆς ἀρχαίας Πελασγικῆς, τοιαύτην ἔχουσα σχέσιν πρὸς τὴν νεωτέραν αὐτῆς ἀδελφὴν Ἑλληνικὴν, οἷαν φερ' εἶπεῖν ἡ Διολικὴ πρὸς τὴν Ἀστικὴν ἢ ἡ Ἰταλικὴ πρὸς τὴν νεωτέραν Γαλλικὴν.

Ἡ σύστασις γραπτῆς Ἀλβανικῆς γλώσσης ἤθελεν ἀπολέσει τὸ ἀρχαῖκόν αὐτῆς γόητρον, ἡ δὲ πλειὰς τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς οὐδαμῶς ἤθελεν ἐπικροτήσει εἰς τραγελαφικοῦ χαρακτῆρας, ἄρδην ἀνατρέποντας τὸν Ὀμηρικὸν ἐκεῖνον Γλωσσολογικὸν γρανίτην, οὗ κρηπίς θεωρεῖται τὸ Ἀλβανικὸν ἰδίωμα.

Τοιαῦτα ἔγραφον ἐν τε τῷ *Νεολόγῳ* πρὸ πολλοῦ καὶ ἐν τοῖς *Συλλόγοις*, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ *Διπλωματικῷ Μνήμονι* τῶν Παρισίων ἐσχεμάτως.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΩΝ
ΣΥΝΟΙΚΩΝ ΤΟΙΣ ΠΕΛΑΣΓΟΙΣ ἢ ΕΛΛΗΝΑΛΒΑΝΟΙΣ
ΚΑΙ
ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ.

ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΟΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Εἰς τὰς κοιλάδας καὶ τοὺς λόφους καὶ εἰς τὰ μεσαχόρυφα τοῦ Λάχμωνος, τοῦ Πίνδου, τῆς Οἰτης, τοῦ Περιστερίου καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Μουζακίαν τῆς ἄνω Ἡπείρου ζῶσι ποιμενικαὶ τινες καὶ νομαδες φυλαὶ ἀξιοσημεῖωτοι. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὀνομάζει αὐτοὺς Ἑλληνοβλάχους· ὁ δὲ Ῥωμυνικὸς κακῶς τιτλοφορεῖ αὐτοὺς Μακεδονορωμύνους. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐστὶν εἰσέτι ἀπροσδιόριστος, ὡς καὶ τῶν ἄλλων τῆς Ἀνατολῆς λαῶν, ἀφοῦ ἅπαξ ἐλλείπει ἀπὸ τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους στατιστικὴ τακτικὴ.

Πολλοὶ συγγραφεῖς ἐγνωμοδότησαν ὅτι κατάγονται οὗτοι ἀπὸ λεγεῶνων τῆς ἀρχαίας Ῥώμης ἐν τῇ ἐποχῇ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ἐν Ῥωμυλία μεταναστεύσαντες. Ἀνεμίχθησαν δὲ τῷ ἰθαγενεῖ στοιχείῳ καὶ συνώκισαν πολλὰς νομαδικὰς καὶ κτηνοτρόφους, ἀλλὰ καὶ ἐμπορικὰς κώμας, ἀπαντωμένας

ἐν τε τῇ ἐλευθέρᾳ καὶ τῇ δεσποζομένη Ἑλλάδι. Πλὴν, καθ' ὅ-
 λας τὰς λεπτομερεῖς παρατηρήσεις, οὗτοι κατάγονται ἐκ τῶν
 Βέλχων ἢ Βαλάχων, οἵτινες, ὡς οἱ Ἄβαροι, διῆλθον τὴν Δα-
 κίαν καὶ μετὰ πολυετῆ διαμονὴν μετέδωκαν τὸννομα αὐτῶν
 τῷ τε λαῷ καὶ τῇ χώρᾳ τοῦ Τραϊανοῦ καὶ τοῦ Αὐρηλίου
 (Δαχο-Γεττία).

Καὶ ναὶ μὲν ἡ τε φυσιογνωμία καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν
 λαῶν τούτων δεικνύουσιν ὅτι προῆλθον καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς
 Δακίας Ῥωμαιοκρατουμένης, ἣτις ἐν Μεσαιῶνι ὠνομάσθη
 Μαυροβλαχία καὶ Μεγαλοβλαχία ὡς καὶ αὕτη αὕτη ἢ Θεσ-
 σαλία ὑπό τινων ἀδαῶν ἱστορικῶν, οὐχ ἦττον ὁμῶς, κατὰ τὸν
 Στράβωνα, προὔπῆρχον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἡπειροθεσ-
 σαλίᾳ νομαδικαὶ καὶ ποιμενικαὶ τινες φυλαὶ, ὡς αἰ ἤδη Ἑλ-
 ληνοβλαχικαί. Ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε ἔσχον ἰδίαν γλῶσσαν καλ-
 λιεργημένην, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ Δάκες μέχρι τῆς παρελθούσης
 ἑκατονταετηρίδος, ἀλλ' ἐλάλουν καὶ λαλεῦσιν ἐτι διάλεκτόν
 τινα ἄξεστον, ἀτόρνευτον καὶ τραγελαφικὴν, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ
 Βούλγαροι πρότερον καὶ οἱ Ἄλβανοὶ ἐνιαχρῶ σήμερον, τούτου
 ἔνεκα συνεκράθησαν ἀνεκαθεν τῷ ἑλληνικῷ στοιχείῳ. Τούτω δὲ
 ὡς πεφωτισμένῳ συγγενολογήσαντες, πλείστας κωμοπόλεις
 καὶ κώμας περιφήμας συνώκισαν, ὧν πρωτεύουσιν ἡ ἐπὶ τοῦ
 Ἄλῃ πασσᾶ καταστραφεῖσα Ἡισχόπολις, τὸ Μεγκαλέμιον
 τοῦ Βερατίου, τὸ Μέσσοβον, τὸ Μαλακάσιον, τὸ Σεράκον, εἰ
 Καλαρρύται, τὸ Χρῦσοβον, ἡ Βλαχεκλεισοῦρα καὶ Λειπαί.
 Διαβιοῦσι δὲ μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἀνευ οὐδεμιᾶς πίεσεως,
 ἀλλὰ μετ' εὐχαριστήσεως καὶ ὑπὸ σπουδαίων λόγων ὠθούμε-
 νοὶ καλλιεργοῦσι τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, κοινὰ τὰ συμφέ-
 βοντα, κοινὰ τὰ παθήματα τοῖς Ἑλλησι μέχρι τοῦδε θεωρή-
 σαντες.

Οὐχὶ δ' ὅπως διίσχυρίζονται τινες τῶν ἐν Δακίᾳ καὶ Τραν-
 συλβανίᾳ φιλολόγων, οἵτινες οὔτε ἀὸν χαρακτῆρα, οὔτε τὰ
 αἰσθήματα τούτων εἰδότες, ἢ ἐξαπατῶμενοι ὑπὸ σφαλερῶν
 πληροφοριῶν, ἐκτοξεύουσι τοσαύτας καὶ τριαύτας μὴ ἀλη-
 θείας καὶ ἐρεσχελίας κειθ' ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων, μεθ' ὧν οἱ Βλά-
 χοι οὗτοι τῶνόμασι, πραγματι δ' ὄντες Ἑλληγες, συζῶσιν ἐν
 πλήρει ἀρμονίᾳ ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας, ἐνίοι δὲ τούτων καὶ
 διέπρεψαν ἐπὶ ἀκράτῳ καὶ ἀκραιφνεῖ Ἑλληνισμῷ εἰς πλεί-

στας περιστάσεις καὶ κρίσιμους περιπετείας τῆς κοινῆς πατρίδος καὶ διαπρέπουσιν ἔτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Πολλάκις ὄθεν ἐξανέστημεν καὶ πολλάς διατριβάς ἐγράψαμεν Ἑλληνιστί τε καὶ Ῥωμουνιστί, ἅς καὶ ὧδε καταστρωννύομεν, κατὰ τῶν διπλοῦν προσωπεῖον παιζόντων ἐν Δακίᾳ ἐνίων ἀνθρωπίσκων, οἵτινες ἐν Ἑλληνίδι χώρα γεννηθέντες καὶ ἀνατραφέντες, τὸ γάλα δὲ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης θηλάσαντες, δι' αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς θεοσδότου γλώσσης τρεφόμενοι καὶ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐξυβρίζουσιν ἀναιδῶς τὸν Ἑλληνισμόν οἱ συγγενεύοντες αὐτῷ ἀρνησίγλωσσοι καὶ ἀρνησιεθνεῖς. Οὗτοι, ὡς εἰκάζεται, κατάγονται ἐκ τῆς τῶν Ἀρναυτο-Σαρακατσιανο-Πομάκων φυλῆς, ἣτις νομάδα καὶ πλάνητα βίον ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ τὰ κρησφύγετα ὄροπέδια διανύουσα γεννᾷ ἔστιν ὅτε, ἐλλείψει ἀνατροφῆς καὶ πομενικῆς τοῦ κλήρου ἡμῶν ἐπιμελείας, ἀνδρας κακούργους καὶ ληστὰς ἀπογόνους τῶν Προκρούστων, ἀμαυροῦντας τὴν γενεὰν τῆς ἀνθρωπότητος.

Πολλοὶ τῆς φυλῆς ταύτης ἐδοκλοφόνησαν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἡμεδαπῇ ἠθικῶς τε καὶ πολιτικῶς τὸν Ἑλληνισμόν. Ἐν Δακίᾳ λόγου χάριν ἐξεμετάλλευσαν τοὺς ἀπλουστέρους, εἶτα δὲ καὶ τοὺς οἰαχοστρόφους τοῦ πολιτικοῦ σκάφους πρὸς ἀρχιερλογίαν, ἐν Ῥωσσίᾳ δὲ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τερατολογήματα ἐκυοφόρησαν, ὥστε τὴν ἱστορίαν καὶ φιλολογίαν ἡμῶν ἐξέπερνευσαν οὕτως εἰπεῖν. Διότι ὧδε μὲν διαμφισβητοῦσι τοὺς κλεινοὺς προπάτορας καὶ προγόνους ἡμῶν ὡς μὴ Ἕλληνας ἀλλὰ Σλάβους, καὶ πιστεύονται εἰ γεννάσαι· ἐκεῖ δὲ οἱ ἀθάνατοι πατέρες καὶ δημιουργοὶ τῆς νέας Ἑλλάδος Καποδίστριας καὶ Κωλέττης, Βότσαρης καὶ Βλαχάβας καὶ Κατσαντώνης ὡς καὶ αὐτὸς ὁ Ῥήγας ὁ Φερραῖος παρωδοῦνται Βλάχοι, καὶ ἐξαπατοῦνται οἱ καλοὶ Δάκες καὶ βαυκαλίζονται οἱ εὐγενεῖς καὶ ἱπποτικοὶ Ῥῶσσοι. Μὴ χειρότερα! ἀφοῦ ἡ ἀγυρτεία ἐκυρίευσεν τὸν πλεῖστον κόσμον· αἱ δὲ Ἑλληνικαὶ χῶραι Μυσῶν οἴμοι! κατήντησαν λεία. Ἀλλὰ τὸ χειρότερον πάντων ἔστιν ὅτι τὰς ληστρικὰς καὶ ἀπανθρώπους ἐν τε τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ ἐνίων Σαρακατσιάνων καὶ

οὐχὶ Ἑλλήνων ἀποδίδουσιν εἰς τὴν εὐγενῆ Ἑλληνικὴν φυλὴν, εἰς τὴν κυβέριν ἡσιν αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ οὕτω πως δωρεὰν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐξυβριζόμεθα καὶ ἐξευτελιζόμεθα.

Τοῦτο δὲ συνέβη μὲν καὶ ἄλλοτε, συνέβη ὅμως καὶ εἰς τὴν πρότινων μηνῶν ἐν Ἡπειρωθεσσαλίᾳ ἐπανάστασιν, τὴν καταστρέψασαν 47 περίπου κώμας, οἰκουμένας ὑπὲρ εὐγενῶν Τόσκων, προσφύγων ἐν Κερκύρα, εὐς ὃ Παρνασσὸς οὐ κατεδέξατο φιλοξενῆσαι ὡς δυσπρόσιτος ἀλλ' ἢ τῷ Φοίβῳ μόνον καὶ ταῖς Μούσαις προσιτός. Τὴν ἱεράν ταύτην ἐπανάστασιν ἐξώλεις τινὲς καὶ πρόλεις τῆς κοινωνίας, φέροντες ἐξωθεν μόνον ἔνδυμα ἑλληνικόν, ἔσωθεν δὲ κακούργων καὶ προδοτῶν φρονήματα, ἐβεβήλωσαν ἐπωφελήθητες καὶ διαπράττουσιν ἤδη ἔτι τὰ αἰσχίστα εἰς πλείστας Ἡπειροθεσσαλικὰς κώμας, ἃς ἐκδηοῦσιν εἶτα καὶ λαφυραγωγοῦσιν οἱ βασιβουζοῦχοι καὶ μουσταφεςάδες τῆς Τουρκίας. Ὁ δ' Ἑλληνισμὸς οὕτως ἀπόλλυσιν ἐκεῖ κάπως ὁσημέραι τὸ γόητρον αὐτοῦ. Ἐν τούτοις ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι ὁ γνήσιος Ἡπειρώτης, ὁ γνήσιος Θεσσαλὸς καὶ ὁ ἀληθὴς Μακεδὼν, ὁ ἱπποτικὸς Θράξ οὐδέποτε θέλουσιν ἀποβάλλει τὸ ἀχραιφνὲς ὑπὲρ Ἡσπεως καὶ Πατρίδος αἰσθημα· ἀλλ' εἴτε Ἑλληνόβλαχος, εἴτε Ἑλληναλβανὸς, πᾶς δηλονότι Ἑλλήν θέλει ἐργάζεσθαι ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, κοινὸν τὸν ἀγῶνα, κοινὰ τὰ συμφέροντα τῇ μεγάλῃ τῶν Πελασγῶν φυλῇ ἀνέκαθεν θεωρήσας καὶ ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς Ἑλλάδος μεριμνῶν ἀείποτε καὶ χρείας τυχοῦσης θυσιαζόμενος. Τοιαύτη ἡ πεποίθις καὶ ἡ ἐκ πείρας Ἑλληνικῆς βεβαία καὶ ἀκράδαντος ἡμῶν γνωμοδότησις.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΒΛΑΧΩΝ.

Α'. Οὐδεμία οὐδέποτε κοινότης εἴτε ἐκ Μακεδονίας, εἴτε ἐξ Ἡπειροθεσσαλίας ἀπέστειλέ ποτε ἐπιτροπὴν εἰς Δακίαν, ὅτι οἱ Ἑλληνοβλαχοὶ τινῶν κωμῶν ἢ πόλεων πιέζονται δῆθεν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἢ ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ κλήρου, καὶ ὅτι ἐπιθυμοῦσι τὸν Ῥωμυρισμὸν μᾶλλον ἢ τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς φυλῆς αὐτῶν.

Φαντασιοκοπία ὄντως καὶ παραλογισμὸς ἐστὶ τὸ πιστεύειν τὴν Μακεδονίαν ἢ τὴν Ἡπειροθεσσαλίαν χώρας Ῥωμυρικῆς ἢ Σλαβικῆς, διότι ἀποικίαι τινὲς ἢ κῶμαι, ἔστωσαν καὶ πόλεις, λαλοῦσι Βλαγιστὶ ἢ Βουλγαριστὶ, ἢ διότι τυχοδιώκται τινες Μακεδορωμῦνοι ἢ Σλάβοι προσήλυτοι, ἐξ ἐκείνων τῶν χωρῶν ὀρμώμενοι καὶ πρὸς ἰδιοτελῆ βαλαντιοτόμον σκοπὸν ἀποσκοποῦντες, ἐκστρεφοῦσι διχόνοιαν ἐν τοῖς λαοῖς τῆς Ἑλλάδος, Δακίας καὶ Ῥωσσίας, ἐξαπατῶντες τὰ ἔθνη διὰ τῶν ψευδολογιῶν αὐτῶν καὶ τὰς Κυβερνήσεις ἐπὶ ἰδανικῇ ἐθνολογίᾳ, ἣτις κατήντησεν ἀσύστατος ἐθνοκαπηλεία.

Ἴδου δὲ τίνα ἄττα ἔγραφον ἐν τῇ φιλελληνικῇ τοῦ κ. J. G. Valentinènu «*Reforma*» ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος τῷ 1876.

«Πῶς; πρὸ τοσοῦτων ἐτῶν διαδοτάται ὁ Ῥωμυρισμὸς ἐν Ῥωμυλίᾳ καὶ νὰ μὴ φαίνεται οὐδεὶς κωσπός; Δὲν βλέπομεν ἕτερα Προσηλυτιστήρια καὶ διαδοτήρια τοσοῦτους προσπαθοῦντας ἵνα καταπίωσι καὶ αὐτὸ τὸ ἐπικρατοῦν κατ'οἰχεῖον, πῶς οὐ δύναται πλατυνθῆναι καὶ ὁ Ῥωμυρισμὸς ἐκεῖ, ἐνῶ ἐσμὲν καλῶς πληροφορημένοι, ὅτι καὶ Ἀρχιερεῖς, ὡς μὴ ἄλλοι, παρέσχον αὐτῷ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν συνδρομήν; Δειξάτωσάν μοι σχολὴν Ῥωμυρικὴν εὐκατάρτιστον ἵνα ἐπευφημήσω τοὺς κωσπῆγους τούτους τοῦ νέου πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ αἰσθημάτων τῆς ἐκεῖσε νεολαίας, ἣτις ἐπιποθεῖ ὡς ἕλαφος διψῶσα τὰ καλλίρρυτα τῆς παιδείας νάματα. Ὁ Ἑλληνισμὸς κωλύει! κράζουσιν οἱ τὰ μίσση τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς ὑποθάλλοντες καὶ ὄντως ὀλετῆρες διαδοτῆρες! Ἐκκλησίαν ποιῶ εἰς ἐκεῖνον, ὃς ἀποδείξειεν ἂν ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑπῆρξαν ἢ εἰσὶ πιστικοὶ καὶ ἐπιβλητικοὶ τῆς γλώσσης αὐτῶν ἐφ' οἵουδήποτε ἔθνους ἢ φυλῆς. Οὐδόλως ὅμως ἐπιλήσμων ἐστὶν ἡ νεολαία τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, τῆς Ἀλβανίας καὶ Θεσσαλίας καὶ αὐτῆς τῆς Μικρασίας ἀλλὰ καὶ τῆς Εὐρώπης ἀπάσης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὅτι βάσις τῆς παγκοσμίου ἐκπαιδεύσεώς ἐστὶν ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἀφοῦ αὐτοὶ οὗτοι οἱ Θεμελιωταὶ τῆς δυναστείας τῶν

Μακεδόνων καὶ ἐτέρων ἔθνων ἔδραμον εἰς Θήβας καὶ Ἀθήνας, ὁ μὲν Φίλιππος Ἑλλήνων καὶ Ἑλλήνων ἄρχων καλούμενος, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος σεμνυνόμενος ὅτι ἔσχε διδάσκαλον αὐτοῦ τὸν πανεπιστήμονα Ἀριστοτέλην, καὶ Ἑλλήνων στρατηγός, οὐχὶ δὲ Αὐτοκράτωρ τιτλοφορούμενος Μακεδόνων· εἶτα δὲ οἱ Ἰνδοὶ καὶ Βακτριανοὶ βασιλεῖς Ἑλληνες ἢ Ἰνδοέλληνες καὶ Ἑλληνο-Ἀρμένιοι, φημιζόμενοι ἔνεκα τοῦ Φιλελληνισμοῦ αὐτῶν, ὡς μετέπειτα οἱ Ῥωμαῖοι Ὑπατοὶ καὶ Αὐτοκράτορες, Φιλαθηναῖοι καὶ Φιλέλληνες ἀναγραφόμενοι, ὡς καὶ οἱ τῆς Δακίας ἐσχάτως Ἠγεμόνες ἰθαγενεῖς τε καὶ Φαναριῶται οἱ εὐκλεεῖς. Οἱ δὲ Ἑλληνόβλαχοι καὶ οἱ Ἑλληνοβούλγαροι καὶ οἱ Ἑλληνόδακες καὶ Θράκες ἀπεθανατίσθησαν ἐν Ἑλλάδι, ὅσοι συνηγωνίσθησαν εἰς ἀναγέννησιν τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν Πατρίδος.

Εἰ δέ τινες τῶν Ῥωμύνων ἢ τῶν Σλάβων ἀντιποιοῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς κατακτήσεως, ἕτεροι δὲ τοῦ δικαιώματος τῆς κληρονομίας ἐπὶ τοῦ Βυζαντινοῦ Θρόνου, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες ἀντιποιούμεθα διεκδικούμενοι τοῦ δικαιώματος τῶν φώτων, τῆς φιλολογίας, τῆς διαλέκτου, τῶν τοσοῦτων αἵματων ἀχνιζόντων ἔτι εἰς τὰ ἱερά δάπεδα καὶ τὰς ἐπάλλξεις τῆς πόλεως τῶν Κωνσταντινῶν, ἵνα μὴ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀπαράγραπτον δικαίωμα τῆς ἐν τε τῷ Μεσαιῶνι καὶ ὡς προχθές ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμῶν ἔθνεγέρσει καθιδρύσεως ὑπὸ στρατηγῶν καὶ κραντόρων, Ἑλλήνων ἀπάντων, τῶν ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων ἄστων, ὅσα κεῖνται ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου, τοῦ Ἀρχιπελάγους, τῆς Μεσογείου καὶ αὐτῆς τῆς κεντρικῆς Ἀνατολῆς, ὡς τοῦτο καταφαίνεται ἀπὸ τῆς πρωτονομίας αὐτῶν καὶ τῆς Ἱστορίας. Πλὴν ἀλλ' ἡ ἐποχὴ τῶν κατακτήσεων εἰμὴ παρήλθεν εἰσέτι, παρέργεται ὅμως ὅσον τάχος· ἕκαστον δ' ἔθνος, εἴτε ὡς καταγόμενον κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῶν πρώτων καθιδρυτῶν τοῦ Βυζαντίου καὶ τῶν χωρῶν αὐτοῦ, εἴτε ὡς κληρονόμον καὶ ὀπαδὸς ἐκείνων, οἵτινες ἐπαγίωσαν τὸ Ῥωμαϊκὸν ποτε ἐν τῇ Ἀνατολῇ Βασίλειον, συγκραθὲν ἐσχάτως, ὡς ἀλλαχοῦ ἐρρέθη, τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει, εἴτε ὡς κατακτητικὸν καὶ ὡσεὶ στρατοπεδεῦον, δύναται κάλλιστα δι' ἀγῶνος ἀνευδότητος, διὰ τῆς διανοητικῆς καὶ πρακτικῆς αὐτοῦ ἀξίας, διὰ τῆς καλλιέργειας τῶν ὠραίων τεχνῶν καὶ τῶν ὑψηλῶν ἐπιστημῶν, ἵνα κατάσχη τὴν ἀρμόζουσαν αὐτῷ θέσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς χορείας τῶν πεπολιτισμένων ἔθνων, κατασυντρίβον τὴν καταχθόνιον τοῦ βαρβαρισμοῦ, τοῦ φανατισμοῦ καὶ τῆς κτηνωδίας βδραν, καὶ ἐξολοθρεῦον τὸν βανδαλισμὸν καὶ τὰς σκευωρίας τῶν λαοπλάνων καταπιεστῶν οἰουδήποτε ὀνόματος κἂν ᾧσιν, ἐξ οἰασδῆποτε φυλῆς κἂν κατάγωνται, ὑφ' οἰανδῆποτε ἀπάχρωσιν κἂν παραστῶσι πρὸς ἀναχαίτησιν τῆς πορείας Ἐθνους, ὅπερ ἀναμνησκέται τῆς κα-

ταγωγῆς αὐτοῦ, αἰσθάνεται καὶ συνοίδη τὴν τάσιν καὶ ἀποστολὴν καὶ ταῖς ἱεραῖς αὐτοῦ παραδόσεσιν ἔπεται.

Β'. Ἐν δὲ τῷ **Romanul** καὶ τῷ **Δεκεβάλω** ἔγραφον τὰ ἐξῆς κατὰ τῶν **Βδελλῶν** τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅπη γῆς καὶ ὄσι καὶ ζῶσι.

«Τῆς γλώσσης τῶν Ἑλλήνων τὰ νάματα, ἅτινα δαψιλῶς ἐποτίσθη ὅτε ἀδελφὸς Σλάβος ἢ Βούλγαρος καὶ ὁ φίλος Ῥωμῦνος ὡς καὶ ὁ Ἀρμένιος ἢ ὁ Ἄραψ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Τοῦρκος ἢ ὁ Ἰσραηλίτης τῆς Ῥωμυλίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς, οὐδέποτε ὑπῆρξαν δηλητηριώδη διὰ τε τὸ θρησκευμα καὶ διὰ τὸν Ἔθνισμὸν καὶ διὰ τὸ πολίτευμα οἴας-δήποτε φυλῆς. Εἶδ' ἀνεπαισθήτως καὶ ἀκουσίως τοῦ Ἑλληνισμοῦ οἱ Ῥωμαῖκοὶ λεγεῶνες καὶ ἕτεραι ἀποικίαι καὶ αἱ κατασκηνοῦσαι φυλαὶ καὶ ὄρδαι συνεχωνεύθησαν τῷ ἠθικοπολιτικῷ αὐτοῦ Λουτρῶνι, ὅπως ἅπαντα τὰ ἔθνη, φυλαί τε καὶ γλώσσαι ἠδελφοποιήθησαν ἐν τῇ Ἱερᾷ τοῦ Χριστιανισμοῦ Κολυμβήθρᾳ, ὁ Ἑλληνισμὸς κατ' οὐδὲν εἰς τοῦτο ἔπταισεν, ἀλλ' οὔτε πταίει τανῦν, ἂν αἱ διάφοροι τῶν ξένων θρησκευτικαὶ ἢ γλωσσολογικαὶ Προπαγάνδαι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Πελασγῶν εἰς κέντρα λακτιλῶσι, μεθ' ὅλα τὰ πλούσια μέσα, ὧν διατίθενται.

Ἡμεῖς συνεζήσαμεν καὶ ταῖς ἀδελφοῖς Βουλγάροις, καὶ ταῖς Ἀλβανοῖς καὶ Βλάχοις ἐν τε τῇ Λακίᾳ καὶ ἐν Ἡπειρωθεσσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ, πλὴν οὐδένα ὑβριστικὸν λόγον ἀπὸ μέρους εὐγενῶς ἀνατεθραμμένων διδασκάλων καὶ μαθητῶν Βουλγάρων καὶ Ἀλβανῶν ἢ Βλάχων κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἄπαγε! ἠκούσαμεν ἅπ' ἐναντίας ἐγκώμια ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἄσματα ἔθνικα τονισμένα κατὰ τὸ «³ Ω Λιγυρὸν καὶ κοπιτερὸν σπαθί μου» Βουλγαριστὶ καὶ Σερβιστὶ καὶ Βλαχιστὶ εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν ἀντήχουν, κοινὸν τὸν ἀγῶνα, κοινὰς τὰς τάσεις, κοινὰ τὰ παθήματα τῶν λαῶν τῆς Ῥωμυλίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς ἀείποτε θεωροῦντες, καὶ ὑπὲρ τῆς παλιγγενεσίας αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν μεθ' ὁμονοίας ἐργαζόμενοι. Συνεβιώσαμεν δὲ καὶ τοῖς Ἑλληνο-βλάχοις τοῦ Πίνδου, τοῦ Ὀλύμπου, τῆς Οἴτης καὶ τοῦ Πελιστερίου ὡς καὶ τοῦ Τομάρου· ἐν τούτοις οὐδένα ἐξ αὐτῶν τῶν Ἡπειρωτῶν, Θεσσαλῶν καὶ Μακεδονιδῶν ἢ τῶν Μαπετονιδῶν φυλῶν, ἠκούσαμεν καθ' Ἑλλήνων καταφερόμενον· τὸ δ' ἀληθές, εἰ καὶ τινες αὐτῶν διέπρεψαν ἐπὶ πλούτῳ, ὅπλοις καὶ διπλωματίᾳ, ἐτιμήθησαν ἐξαιρετικῶς καὶ τιμῶνται καὶ εὐφῆμως μνημονεύονται ἐν τε τῇ Ἑλλάδι καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ· οὐχ ἦττον ὅμως οὐδέποτε οὗτοι διῆσχυρίσθησαν, ὅτι εἰσὶν ἀλλότριοι τῆς φίλης Ἑλλάδος ἢ νόθοι αὐτῆς υἱοί, ὡς κηρύττουσιν οἱ ἐκεῖθεν καὶ ἐντεῦθεν ἀλλοπρόσαλλοι καὶ ἰδιοτελεῖς Βλάχοι (οὐγὶ δὲ Μακεδόνες γνήσιοι· συνοίδασι γὰρ οἶων προγόνων εἰσὶν ἀπόγονοι·), οὓς ἐν μὲν τοῖς διδασκαστηρίοις Ἰωαννίνων καὶ Ἀθηνῶν περιθάλλομεν ἀδελφικώτατα, ὑπε-

ρεχάρημεν δ' ἰδόντες καὶ ἀκούσαντες αὐτοὺς ἐναγκαλισθέντας ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Δακῶν καὶ ζῶντας ἀνέτως, χάρις εἰς τὴν ἤδη λακτιζομένην ὑπὸ τῶν ἀγωμόνων αὐτῶν Ἑλληνίδα γλῶσσαν, ἥτις ἀνέδειξεν αὐτοὺς φιλόλογους τοῦ τόπου καὶ δῆθεν ἐπιστήμονας, καὶ δι' ἧς πλουτοῦσιν εἰσέτι καὶ ἐκτρέφονται.

Εἰ δὲ καὶ ἐγράψαμεν ἀείποτε κατὰ τῶν ὀπαδῶν τούτων τοῦ Δυτικοῦ Λουαλισμοῦ, ἐπράξαμεν τοῦτο, διότι ὁπότε προσήλθον ἢ προσέφυγον εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἢ τὴν Δακίαν οἱ τυχοδιώκται οὗτοι, ἐξαιτούμενοι, ὡς ἡμεῖς οἱ δμῶες Ἕλληνας, ἄσυλον, ἀμέσως ἐσυστήθησαν παρὰ ταῖς κυβερνήσεις δι' ἀνυπάρκτων καταπιέσεων, δι' ὧν δῆθεν ὁ Ἑλληνισμὸς δεσπόζει τῶν ἄλλων φυλῶν, τῇ σιδηρᾷ δῆθεν ράβδῳ ἢ τῇ προδοσίᾳ τῶν Φαναριωτῶν καὶ τοῦ κλήρου τῆς ὀρθοδόξου Ἑλλάδος. Τί ὅμως ἡμεῖς πταίομεν, οἱ τὸν Ἑλληνισμὸν ὡς ἐκπολιτιστικὸν καὶ ἀναγεννητικὸν, ἀλλὰ καὶ δημοκρατικὸν ἐν Ἀνατολῇ καὶ Ῥωμυλίᾳ στοιχεῖον κηρύττοντες, ἂν οἱ μεγαλόσχημοι οὗτοι διαδοτῆρες οὐδὲν καιώρθωκαν, ἀλλ' οὔτε κατορθώσουσι, καίτοι Κομητεῖαι ἐν Μόσχᾳ, Βουκουρεστίοις καὶ Βυζαντίῳ ἀξίολογα ποσὰ ἀπέστειλαν καὶ ὅλον ἐν ἀποστέλλουσιν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη; Τὰ Προσηλυτιστήρια ταῦτα πολλὰς φρέτρας κατὰ τῶν παρ' Ἑλλήνων ἀποστόλων παρεσκεύασαν, οἵτινες ἀνεκδότως τὴν παλινορθωσιν καὶ παλιγγενεσίαν τῆς Ἀνατολῆς διὰ τῶν Ἑλληνικῶν ὁρώτων καὶ οὐχὶ δι' ὀπλων εἰς τοῦπιόν ἐπιδιώκουσιν. Ἀλλ' οἱ γεννάδαι οὗτοι ἐμπαίζουσι τοὺς ἀγαθοὺς Δᾶκας καὶ τοὺς ἰππότες Ῥώσσους, τοὺς πιστεύοντας εἰς ἃ καὶ οἷα γράφουσι, καὶ μάλιστα καθ' ἣν ἐπαγγέλλονται πλησιάζουσιν αἱ ἀρχιμάξεις τοῦ δημοσίου βαλκαντίου ἀμφοτέρων τῶν μυωπαζουσῶν Κυβερνήσεων, αἵτινες θάσσην ἢ βράδιον μεταμεληθήσονται, ὀψόμεναι εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

— 000 —

ΟΙ ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὁ ἀγροτικὸς, κτηνοτρόφος καὶ κηπουρικὸς οὗτος νομᾶς Τουρανικὸς λαὸς, ἐκ τῶν τῆς Μογγολίας καὶ Σχυθίας ἐσχατιῶν κατελθὼν κατὰ τὸν Δ' καὶ Ε' Μ. Χ. αἰῶνα, καὶ αὐτεῦ τοῦ ποταμοῦ τῆς Ῥωσσίας Βόλγα δούς τοῦνομα, κατεσκήνωσε φιλοξενηθεὶς ἐν τῇ κάτω Μοισία. Τὸ ἔθνος τοῦτο, πολεμικὸν καὶ ἀνδρείον κατ' ἀρχὰς, εἶχε στρατοπεδεύσειν ἔκπαλαι ἐν τῇ νοτίῳ χώρᾳ τῆς Ῥωσσίας, τῇ μεταξὺ τῶν μεγάλων ποταμῶν Ἀτάλιδος, Τανάϊδος καὶ Κούφιδος κειμένη, ὀπόθεν ὠρμήθη εἰς Δακίαν εἶτα δὲ εἰς Μοισίαν, μεθ' ὧν τῶν κατοίκων συνεκράθη. Βούλλαροι ἢ Βούλγαροι, ὀμόφυλοι τοῖς Οὔννοις καὶ Οὔγγροις, ἀλλὰ καὶ Οὔννοι-Γούνδουροι καλούμενοι ἐλάλουν γλῶσσαν τουρανικὴν, ἣν ὕστερον ἐξεσλάβισαν, ὡς καὶ πάντες οἱ λαοὶ, ὅσοι συνώκισαν καὶ ὑπετάγησαν τῷ πολυστελέχῳ τῶν Σλάβων στοιχείῳ, ἐξαιρουμένων μόνων τῶν Μαγκυάρων ἢ Οὔγγρων, οἵτινες ὡς ἀνυπέρβλητός τις φραγμὸς ἀνέκαθεν καὶ ἤδη παρενεβλήθησαν μεταξὺ τοῦ γιγαντιαίου καὶ πολυπληθοῦς τῶν Μοσόχ καὶ Θοβέλ καὶ Ῥώσς Σημιτικῶ ἔθνους.

Οἱ Βούλγαροι, πολιτικῶς καὶ θρησκευτικῶς πολλάκις συνεκρούσθησαν τῇ Ἑλληνορωμαϊκῇ Αὐτοκρατορίᾳ, ὑφ' ἧς τὴν κυριαρχίαν ὑπήγοντο, ὅτε μὲν νικῶντες, ὅτε δὲ ἠττώμενοι, ἕωσοῦ, διότι δυστυχῶς οὐδέποτε εἰλικρινῶς συνεπολέμησαν καὶ συνεμάχησαν οὔτε τοῖς Βυζαντινοῖς Ἑλλησι, μεθ' ὧν καὶ ἐσυγγένευσαν, τὰ φῶτα καὶ τὴν ὀρθοδοξίαν ὡς καὶ πάντες οἱ τοῦ Βορρᾶ καὶ τῶν Καρπαθίων καὶ τοῦ Αἴμου λαοὶ ἐκεῖθεν παραλάβοντες, οὔτε τοῖς Σέρβοις καὶ Σλάβοις, ὅσοι ἐξέλαβον αὐτοὺς συγγενικοὺς αὐτοῖς λαοὺς, ἕωσοῦ ἐδουλώθησαν εἰς τοὺς Τούρκους ἐπὶ Ἀμουράτ τοῦ Α'. 60 περίπου ἔτη πρὸ τῆς πτώσεως

τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων. Οὗτοι καὶ οἱ γείτονες αὐτοῖς Σέρβοι εἰσῆλσαν εἰς Θράκην καὶ Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν Ἀλβανίαν αὐτὴν, καὶ ἔκτοτε βλέπομεν εἰς τὰς χώρας αὐτὰς οὐμόνον ἵχνη τῆς διαβίσεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πλείστας κώμας φερούσας ὀνόματα βουλγαροσερβικά, αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ Μαυροβούνιον ἐκσλαβίσαν αὐτὴν αὐτοῦ τὴν ἀλβανικὴν γλῶσσαν ἔνεκα τῆς ὑλικῆς καὶ γλωσσικῆς τοῦ στοιχείου τούτου πίεσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Οὐχ ἦττον ὅμως αἶ τε βόρειοι καὶ αἶ νότιοι τῆς Τουρκίας χῶραι αἰείποτε ὑπῆρξαν Ἑλληνικαί, τῶν ἀγαθῶν καὶ φώτων τοῦ Ἑλληνισμοῦ μεταδοθέντων εἰς αὐτὰς ὡς καὶ εἰς τοὺς Σλάβους δαψιλέστατα πρό τε τῆς Θεογονίας καὶ μετ' αὐτὴν, ἀδίκως δὲ ἀντιπιοῦνται τούτων οἱ ἀδελφοὶ Σέρβοι καὶ Βούλγαροι. Μεθ' ὅλας δὲ τὰς καταδιώσεις καθ' Ἑλλήνων ὁ Ἑλληνισμὸς, εὐεργετικὸς πρὸς τοὺς Βουλγάρους δειχθεὶς, πάντοτε συνεπόνεσε, συνεπάθησε καὶ ἐστιγμάτισε μετὰ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν τῆς Εὐρώπης, διὰ τὰς τρομερὰς θηριωδίας τῶν Ταταρο-Κούρδων, τὰς φρυκτωρίας καὶ σφαγιάσεις ὅσας κατὰ Βουλγαρίδων οἰκογενειῶν οὗτοι ἐκακούργησαν. Συνεκινήθη ναί! ὁ Ἑλληνισμὸς ἑπταέτιδας νεάνιδας, ὀρφανὰς πατρὸς καὶ μητρὸς σφαγέντων ἀνιλεῶς, ἐν Δακίᾳ καὶ Ῥωσσίᾳ ἰδὼν μεταγαστευούσας. Ὑψωσε δὲ φωνὴν ἠχηρὰν καὶ πονητικὴν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῆς χώρας ταύτης, καὶ τοι οἱ ὁμογενεῖς κληρὸς τε καὶ λαὸς ἐν Βουλγαρίᾳ, Θράκῃ τε καὶ Μακεδονίᾳ τὰ πάνδεινα ὑπὸ φανατικῶν Βουλγάρων ὑπέστησαν καὶ εἰσέτι ὑφίστανται. Ναί! ὁ Βουλγαρικὸς λαὸς πολλὰς ἐσχάτως δεινοπαθείας, σφαγὰς τε καὶ βασάνους ὑπὸ στιφῶν ἀγρίων ἐπειράθη, καὶ τούτων ἔνεκα ἅπας ὁ Εὐρωπαϊκὸς καὶ Ἀμερικανικὸς συνεκινήθη κόσμος· ἡ δ' Ἑλλάς καὶ διὰ τοῦ τύπου καὶ δι' ἐπισήμων διαδηλώσεων ἤρην ὑπὲρ αὐτῶν διάτορον φωνήν.

Πλείστοι φίλοι τῆς Τουρκίας λόρδοι ἔνεκα τούτου ἐκηρύχθησαν πολέμιοι αὐτῇ. Ὅπως δὲ τῷ 1821 ἠγέρθη διάπυρος φιλελληνισμὸς, οὕτως τῷ 1877 ἐξήρθη χάρις εἰς τοὺς Πανσλαβιστὰς ἄκρατος φιλοσλαβισμὸς, τοσοῦτων καὶ τοιούτων λόρδων τὴν Ῥωσσίαν προτρεπόντων ἵνα καὶ αὐτοῦ τοῦ Βυ-

ζαντίου δεσπόση, πέραν τοῦ Βοσπόρου τοὺς Τούρκους ἐξελαύ-
 νουσα. Ἐν Ἀγγλία, ἐν Γερμανία καὶ ἐν Ἰταλία καὶ Αὐστρία
 Σύλλογοι καὶ Θίασοι ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς τοὺς Βουλγάρους
 καὶ ἅπαντας τοὺς Σλάβους συνέδραμον. Ὁ δὲ φιλειρηνικὸς
 τῆς Ῥωσσίας Αὐτοκράτωρ ὑπὸ τε τῶν Πανσλαβικῶν Ἐπι-
 τροπῶν καὶ ὑπὸ τῶν ὑπευργῶν τοῦ τόπου, εἴτινες ἐνόμισαν
 ὅτι οἱ Βούλγαροι ἦσαν κατηρτισμένοι πολεμικῶς κατὰ λε-
 γεῶνας, ἐνῶ πράγματι οὐδ' ὀκτακισχίλιοι ἠριθμοῦντο εἰ ἐ-
 στρατολογημένοι, προτραπείς ἐκήρυξε πόλεμον κατὰ τοῦ
 Σουλτάνου ἄκαιρον, ἵνα μὴ εἶπω ἄβουλον, διότι ἠναγκάσθη
 μετὰ τὴν πρώτην εἰσβολὴν καὶ ἦτταν ἐν Πλεύνα, ἵνα ἐξαιτή-
 σῃται τὴν συνδρομὴν τίνος; τοῦ πρίγκηπος Καρόλου, ὅστις
 ἤδη γαυριᾶ εἰκότως ἐπὶ τῇ λυσιτελεῖ συμπράξει τῶν Ῥωμύ-
 νων εἰς τὴν δευτέραν τῆς Πλεύνας ἐκπόρθησιν καὶ ἐνδοξον
 πτώσιν. Οὕτω δὲ πῶς ἤρξατο καὶ οὕτω ἐπεραιώθη
 εἰσέτι πάλῃ φρικτὴ πρότερον μὲν μεταξὺ Κρατῶν, νῦν δὲ με-
 ταξὺ λαῶν, ἐν πολλοῖς μεσαιωνικῇ καὶ φανατικῇ, καταλή-
 ξουσα εἰς ἀποτέλεσμα μονομερές καὶ ἐφήμερον καὶ ὅλως ἡ-
 μιτελές, μεθ' ὅλον τὸ μέγα ἐν Βερολίνῳ Εἰρηνικὸν Οἰκοδό-
 μημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ἡ γνώμη δὲ ἡ μᾶλλον ἐπικρατοῦσα καὶ τὰς συνειδήσεις
 τῶν εὐγενῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος ἱκανοποιούσα
 ἠθέλην εἶσθαι, εἰ ὁ μεγάλθυμος τῆς Ῥωσσίας Αὐτοκράτωρ,
 ἀναγκασθεὶς κατελθεῖν ἐν τῇ κονίστρα, ἐβάδιζεν ἐπὶ τὰ ἴχνη
 τοῦ Μ. Πέτρου καὶ τῶν δύο Αἰκατερινῶν, ὅπως περιδύσῃται
 κλέος ἱστορικὸν ἀνεξίτηλον. Καὶ, εἰμὴ συνέφερε τῇ Ῥωσικῇ
 Κυβερνήσει ἵνα τῇ συμμαχίᾳ τῶν Ἑλλήνων καθιδρῦσῃ
 Κράτος Ἑλληνικὸν ἐν Βυζαντίῳ, Κράτος δὲ Δακικὸν ἐν Ἰστρῶν
 καὶ Αἴμῳ, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Τσάρου καὶ τῶν Μ. Δυ-
 νάμεων, καὶ τὸ τῆς ἄνω καὶ κάτω Μοισίας ὄφειλεν ἀνιδρῦσαι
 βασίλειον, τὴν Ἑλλάδα δὲ ἐπαυξῆσαι διὰ τῆς προσαρτήσεως
 τῆς Κρήτης καὶ τῆς Ἡπειρο-Θεσσαλο-Μικεδονίας καὶ μὴ
 περιχεῖραι τὴν Δακίαν, ἥτις ἐς ἀεὶ χώρα ὑπὸ
 τὰ νεύματα αὐτοῦ ἠθέλην εἶσθαι, ἐνῶ
 ἤδη διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς Βεσσαραβίας ἀφηρέθη καὶ τὸ

γότητρον τῆς Ῥωσσίας ἀπὸ τῶν κατοίκων τῆς χώρας ἐκείνης, καταστάσης ἤδη μᾶλλον ἰσχυρᾶς διὰ τῆς προσαρτήσεως τῆς Δοβρούτσης καὶ εὐρωπαϊκῶς ἀνεξαρτήτου· διὰ δὲ τῆς παρεισφρήσεως τῆς Αὐστρίας, ὡς τινος σφηνός, εἰς τὰ πλευρὰ τῆς Ἰουρκίας φόβος, τανῦν ἐπίκειται διὰ τε τὴν Μακεδονίαν καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ἄνω Ἀλβανίαν.

Τοιαύτη τις λύσις ἀφ' ἐνός μὲν ἤθελε συνδιαλλάξειν ὁμοδόξους λαοὺς, φίλους τοῖς Ῥώσσοις, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὠφελήσει τὸν Σερβικὸν καὶ Βουλγαρικὸν λαόν, καὶ μάλιστα, διότι ἐλλείπουσιν ἀπὸ τοῦ τελευταίου συστατικὰ στοιχεῖα ἠθικοπολιτικά καὶ στρατιωτικά πρὸς σύστασιν Κράτους συμπαγῆς καὶ διαρκοῦς. Διὰ δὲ τοῦ ἐνεστῶτος πολιτεύματος καὶ τῆς βεβιασμένης ταύτης λύσεως, ἡ μὲν Θράκη καὶ Μακεδονία ἀλλὰ καὶ αἱ ἡμίσεις ὄμοροι τῇ Νέᾳ Ἑλλάδι χῶραι καθίστανται διηνεκές πολεμικῶν λησαντάρσιων καὶ διαμαχῶν φυλετικῶν σάδιον· ἡ δὲ Βουλγαρία ἔρμαιον πολιτικῶν δολοπλοκιῶν ἐπ' αὐτῇ τῇ βλάβῃ τῶν συμφερόντων τῇ Ῥωσσίᾳ, ἣτις μεταμεληθήσεται θᾶσσον ἢ βράδιον, ὥστε ὡς μετημελήθη καὶ διὰ τὴν Δακίαν ἵνα μὴ εἶπω καὶ δι' αὐτὴν τὴν Σερβίαν, ὅπως ἔχουσι τόγε νῦν τὰ πράγματα ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις ταύταις τοῦ Ἰστρου καὶ Πρῦτου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ.

I^o.) Note. « Cette origine Ouralo Altaïque des Hongrois, leur étroite parenté avec les Finnois avait déjà été reconnue par Klapproth, par Balbi, et avant eux, par deux linguistes Hongrois . . . C'est à la fin du IXème siècle que les Hongrois viennent s'établir dans la contrée qu'ils n'ont cessé d'occuper depuis cette époque.

Par la place qu'ils ont occupée, ils ont rompu l'immense réseau que les diverses tribus Slaves avaient tendu au milieu du Continent Européen; ils les ont empêchés de s'agglomérer en un vaste empire qui eût peut-être réalisé de bonne heure les rêves du panslavisme longtemps avant que cette théorie ne fut éclosée dans les esprits et formulée par les docteurs d'Agram de Belgrade et de Moscou.

Les Slaves ont reçu une atteinte mortelle de ce coin d'acier, qui s'est enfoncé dans leur masse compacte et l'a désagrégée pour toujours.»

«Hist. Génér. des Hongrois».

E. Sayous. Paris.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἰσχυρὰ τίνα ἔγραψεν ἐν Λονδίῳ δαιμόνιος τις νοῦς Ἀριστοτελικὸς ἐν βίβλῳ, προφανημονευθεῖσα ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος τεύχους, ἢ παρατίθημι γαλλιστὶ ὡς εὐφραδέστατα.

«Semant l'or à pleines mains, rivalisant ainsi de luxe et la splendeur avec le faste proverbial de l'Orient, les ambassadeurs Russes tenaient leurs palais ouverts à toutes les infortunes, à toutes les injustices: leur voix prépondérante agissait sur les esprits avec une telle force, qu'elle emportait tout dans les conseils e' dans la discussion. . . .

Il était bien naturel alors que cette nation orthodoxe, dont la religion, l'esclavage et les souffrances ont formé la compacité; que ces douze millions de Chrétiens de l'Empire Ottoman, tournassent leurs sympathies et leurs espérances vers le souverain, leur coreligionnaire; n'étaient-ils pas habitués à voir ces représentants, resplendissant de gloire, de puissance et de richesses venir se prosterner devant l'autel de la grande Eglise Patriarchale, cette métropole d'Orthodoxie, et invoquer avec une humilité religieuse et un profond recueillement, les bénédictions du Patriarche Oécuméni-

que, sur l'autocrate de toutes les Russies et sur ses soixante millions de sujets orthodoxes;

Mais depuis que le Panslavisme envahit les conseils de l'Empereur, toutes ces formes brillantes, qui parlaient si fortement à l'imagination des masses, firent place à de simples missions diplomatiques aux habitudes éminemment bourgeoises; à ces noms superbes, qui, par leurs allures seigneuriales, savaient si bien relever le courage des opprimés, succèdent les noms peu connus en Orient. Le Cabinet de St. Pétersbourg montra, toute fois, depuis lors une grande prédilection pour les Roumains, les Serbes, les Bulgares et tous les autres Slaves en général; quant aux populations Grecques tout en leur promettant beaucoup, il garrotta leur action et s'appliqua à paralyser leur native énergie.

De ce changement de système naquit une réaction pernicieuse parmi les populations Chrétiennes de l'Empire Othoman, et des germes de discussions intestines y furent jetés, dans le but de triompher de cette unité qu'un broyement continuél de quatre siècles avait opérée entre elles.

Ε.) Εί προσελάμβανεν, όπως έγγραφον και ήγγόρευον από του 1875 και τῷ 1877 ἐν δημοσίαις ἐφροσπερίσιν, σύμμαχον τὸ Πελασγικὸν στοιχεῖον ἢ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις, οὐδέποτε ἤθελεν ἠπτηθῆ διπλωματικῶς ὑπὸ τῆς Ἀλβιόνος, τῆς προσλαβούσης ἤδη τὴν Αὐστρίαν πρὸς ἀντιδράσιν τῶν Πανσλαβικῶν στοιχείων και παρεμβολούσης αὐτὴν ὡς σπῆνα ὀξύτομον ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ. Ἡ Ῥωσσία οὐδέποτε ἄλλοτε φθάσει εἰς τὰ πρόθυρα τοῦ Βυζαντίου, ὅπως τῷ 1877. Ἦθελε δ' ἀναμφιβόλως καταστῆ δικτάτειρα τῆς Εὐρώπης και αὐτῆς τῆς Ἀσίας κηδεμῶν, ἀντὶ τῆς Ἀγγλίας προσπαθούσης ἤδη ἵνα συνδιαλλαγῆ αὐτῇ διὰ τινος ἐνδεχομένου διαμελισμοῦ. ὁ δὲ Σουλτάνος ἤθελε καταντήσῃν ὡς πρότερον ὁ Ἐμίρ τοῦ Ἀφγανιστάν ὑπὸ τὸν Καίσαρα τῆς Ῥωσσίας, εἰ ὁ περὶνους Γορτσακῶφ και ὁ βαθύνους Ἰγνατιέφ ἠκολούθουν τὴν ἀληθῆ και ἐνδοξὸν πολιτικὴν τοῦ Μ. Πέτρου και τῶν Δύο Αἰκατερινῶν, τῶν ἀπαρμιλλῶν τούτων Μεγαλοφυῶν και Μεγαλουργῶν ἐστειμμένων Κεφαλῶν, ὡς πρὸς τὰ δύο Μεγάλα τοῦ παλαιοῦ Κόσμου Ζητήματα, τὸ Γαλλικὸν και τὸ Ἑλληνικόν. Ἡ Ἑλλάς ἐλυπήθη κατάκαρδα, διότι δημοκόποι τινὲς ἐρριψαν πρὸ πολλοῦ τὸν δαυλὸν τῆς διχονοίας ἐν τῷ κόλπῳ τῶν ὀμοδόξων λαῶν, και κατώρθωκαν ὡσθ' ἵν' ἀποχωρισθῶσιν οἱ Βούλγαροι ἀπὸ τῆς ὀλομελείας τῆς Οἰκουμενικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὑφ' ἧς τὰς πτέρυγας, ὡς ἔλεγέ μοι ἐν Ἀθήναις μεγάθυμός τις Κεφαλλῆν, ὁ Κ. Ἰωάννης Λυκιαρδόπουλος, ἐσώθησαν ἐν καιροῖς χαλεποῖς ἀπὸ τῆς ἐξομωσίας, παραδοθέντες

χερσί τε προσί τε τῇ Ῥωσσίᾳ τοῦλάχιστον ὀρθόδοξοι, οὐχί δ' ἑτεροδόξοι ὡς οἱ Πολωνοί.

Ναί! Ἐνῶ πρό ἐνός περίπου αἰῶνος ἡ πολιτικὴ τοῦ Βορρᾶ ἔτειε πρὸς ἀνίδρυσιν ἰσχυροῦ καὶ μεγάλου Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὡς ἀποδείκνυται ἐκ τῶν μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ῥωσσίας ἀνταλλαγείσων περὶ τούτου ἐπισήμων ἀνταποκρίσεων μεταξὺ τῆς σοφῆς Αὐτοκρατορίας Αἰκατερίνης, τοῦ σοφοῦ τῆς Αὐστρίας Ἰωσήφ, τῶν φιλοσόφων Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου τῆς Πρωσσίας καὶ Βολταίρου τῆς Γαλλίας, μετὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος ὑπεβοήθησε τὸν φυλετισμὸν ἐν τοῖς Παρισίοις καὶ ταῖς τοῦ Αἴμου χώρῃς, ὅστις ὑπὸ Προσηλυτῶν ἑτεροδόξων ἐπεδιώκετο καὶ ὑπεθάλπετο, καὶ ἰδοὺ ὁ πολιτικὸς οὗτος προσηλυτισμὸς κατέληξεν εἰς σχίσμα μὲν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ τῶν Βουλγάρων, εἰς χάσμα δὲ μεταξὺ Ἑλλήνων τε καὶ Ῥωμύνων. Οὕτω δὲ πῶς πολιτευσάμενη καὶ μεγάλη τις μερὶς ἐγκατεστημένων πανσλαβιστῶν ἐν Ῥωσσίᾳ συμπάρεσσε καὶ τὸν ὀρθόδοξον καὶ ἱπποτικὸν τῆς Μεγάλης ταύτης Αὐτοκρατορίας αἰσοκράτην λαὸν, ἵνα συνταχθῇ τῇ ἄλλοπροσάλλω ταύτῃ πολιτικῇ. Ἰδοὺ δὲ πῶς ἡδικήθη ἔθνος πολυπαθὲς καὶ δύσμοιρον, τὸ Πελασγικόν, οὐπερ τηλικούτοι καὶ τοιοῦτοι ἄνδρες, Κληρικοὶ, Πολιτικοὶ, Ναυτικοὶ τε καὶ Ἐμποροὶ, ἀλλὰ καὶ Στρατιωτικοὶ, ἀνέκαθεν τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ φῶτα εἰς τὰς παγετώδεις καὶ κεχερσωμένας ἐκεῖνας ἀρούρας, ὡς καὶ τὸ ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος φρόνημα μετωχέτευσαν καὶ διὰ θυσιῶν πολλακίς ἐβίότευσαν, ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου, ὑπὲρ τῆς ἀναβιώσεως τούτων τῶν λαῶν, πολλακίς δὲ καὶ πρὸς βλάβην αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀκουσίως αὐτῶν συντελέσαντες.

Ναί! Ἀνέτοιχοι καὶ ἐπὶ τοὺς ξένους ἢ ἐφ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπερειδόμενοι ἡδικήθημεν, καὶ ὅμως ἱπποτικώτεροι πάντων τῶν Ἀνατολικῶν ἔθνῳν ἀείποτε καὶ νῦν ἀνεδείχθημεν. Οὐδόλως κατεδέχθημεν ἐπισήμως ἐν αὐτοῖς συνεπιτεθῶμεν κατὰ τῶν μερογαμένων Ὀθωμανῶν, ἀκαταβλήτων ἐκ τῆς πτώσεως τῆς Πλεύνας δειχθέντων, τοῦ τῶν Ἑλλήνων Ἑλληνωνύμου Θεοῦ ΙΗΣΟΥ κρείττονί, ἵνα κατὰ Παῦλον τὸν Οὐρανοβάμονα γράψω, προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τῶν Πελασγῶν, συνετιζομένων εἰς τοῦπιόν, τελεσθῇ τι πάγιον καὶ διαρκὲς πρὸς λύσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ Προβλήματος. *Εἶθε!*

ΣΚΗΠΕΤΑΡΑΙΤ

ΕΔΕ

ΕΠΑΣΤΑΙΜΙΑ ΕΤΙΟΥΡΕ ΝΕΕΛΛΗΝΙΣΜΟ.

ΣΙΝΤΕ ΡΙΜΙΤ ΣΕ ΚΡΕΜΤΕΣ

ΤΕ ΚΡΑΟΥΤΣΕΡ ΦΛΟΡΙΣΤΕ ΣΚΗΠΟΝΙΣ ΤΕ ΕΛΛΑΔΛΕ

ΣΙΝ ΚΟΣΜΑΙΤ

ΠΡΙΝΔΙΤ ΤΕ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΙΤ

ΕΔΕ

ΚΑΠΕΤΑΝΕΤ ΤΕ ΣΗΝΤΩΡ ΠΡΕΠΑΡΑ ΕΤΕΣ

ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΣΕΤ

ΣΕ ΣΚΗΠΕΡΙΣ.

Τέρε λαόσι κε λεφτόν πέρ κλήσεται έδές πέρ Βάτρατ σπέιτ ήαγκά
δάλε νικήσε δυναστίν τε σε ούχίτ κι καρεμπούερε πά τε νδρέϊτε.

(L'Orient rendu à lui-même).

Μέ μάλετ έδές φύσιετ τε Σκηπερίσε γκένδεν σιούμε τσιομπένε
έδές λιουφτετζίν κέ ντετάα γκένδενε άδέτετ έδές συνεθίσουρατ τέ
Όμηρόϊτ. Νδές Σκηπερί μπρένδα, σι κούτρε σκρόχντε νίη Φραντσέζ,
σιούμε σκένε τή 'Ιλιάδος έδές τε 'Όδυσειας σι έδέτε Αϊνιάδος ρεφέ-
εν, κέ σιούμε πά ή γκά άπό ίάνε Κενδρόγεν.

(«Δεκέβαλος» 1874).

Κέ Πολιτισμόϊα έ Γκέγκεθε έδές έ Μυρδίτθε μεζί ριούν-μπρένδα,
γκα κέ λίψεν τέ κοινωνίσε, κέ κατό ίάνε βέτε, σεμπέπετ τέ άγρε-
σίρες τέ μεντάρεβετ λαδς-θετ Σκηπερίσε.

(Illustration de Paris).

ΚΟΥΒΟΥΝΤ Ι ΠΑΡΑ ΙΣΕΤΕΘΗΡΟΥΡΗΤ

Ω Σχηπτάραι Πελασγόνοι !

Ἄτὰ τε πάριτ Κιέ ἔρθε Κατοῦ ἰάνε ἀτὰ τε βενόιτ σέ Ἰάφεθιτ ἢ
ἂ Ἰαπέτιτ, ἀτὰ κέ Κιούεν νδρούσιε Πελασγόνοι, ἢ φάρα ἔ Ἰαπε-
τόνιτ, πὰς Πίνδαροῖτ ἐδέ Ἡσίοδοτ' ἐδέ ἀτὰ τε πὰ βδέκουριτ Ὀ-
μηροῖτ.

Κατὰ συμπρίτεν σι ἐδέ γκά ἔ τε τιέρε βήσσε τὰ Ἀναδολίσε, πὸ
μετέπρ γκά ἰ Κάουκας, Κοῦ ἔσσε νίη χώρα ἐμάδε, κέ Κιούετ ἐδέ
τανῦ Ἀλθανία Πάρη, ἐδέ νίη οὔδε Πόρτατ ἔ Ἀλθανίσε, γκά Ἄ λ-
β ε τ ἢ Ἄ λ π ε τ, Μάλετε Βάρδα, Κέ σανδέμι Παστάνη ἐδέ ἔμπρι
οἰ μιλέτιτ Ἀλθανοῖ. Ἄ λ β ἐδέ Ἄ λ π, σι πὰς γλιούχισ Γοτθίσε,
Κελτίσε ἐδέ Δακίσε, πόδε σι πὰς Ἑλληνίσε, σινόν Μάλι Βάρδα.

Πελασγόνοι ἰ Πλέκοι Κινδρόανε Θράσε Ἐδέ Μακεδόνεν, πὸ σι
Ἐδέ τε συμπρέμεν Ἐδέ τε πόσμεν Μοισίνεν, Ἐδέ τέρε Σχηπερίνε ἐδέ,
Ἡπειρο-Θεσσαλίνε· σι ἐδέ πασντάνη Ἀττικίνε, Ἐδέ Βοιωτίνε Ἐδέ
μέτε σιούματ Νῆσοί τ' Ἀδρίσε, τὲ Ἰονίσε ἐδέ Αἰγέσε.

Ἐνάσμια Ὀράκοι ἔ Δωδώνητ ἴστε ντερτίμ Πελασγώνιβε. Ἐδέ ἄ-
νεσε Δωδωνήσε ἐδέ ἄνεσε Φθίαν φυλαί τε Πελασγώνιε ἔ Κινδρόανε,
Σελλίντε ἐδέ Ἑλλίν τε, κι γκά ἀτὰ ἰάνε Θεσσαλοῖν τε ἐδέ Ἑλλη-
νόσετ, Κοῦ ἐδέ Ἑλλα ἐδέ Ἑλλάδα, σὲ δὲ Ἑλληνοῖ ἐδέ Δώρισι ἐδέ
ἄϊοῦ Γραίκου, Κι' γκά αἰοῦ ἐδέ Γραικία ἔ μάδε, σάνκε Ἰταλία, πὸ
ἐδέ Σχηπερία ἐδέ Τυρρηνία (γκά Τυρράνα) κι' γκά ἀτὸ Ἐμπρατε
πάρα ντὲ γκλιούχετ Σχηπερίσε, ντὸ μὲ θὲν Αἰολικήσε νὲ Σχηπετά-
ρετ ἀπαντήσημ.

Γκά σιούμ κὸχ γκέρ τανῦ φάρα Πελασγώνιβε, Κε ἔρθ τιάτρε ἔρε
Κινδρόε ἐδέ πολιτέψει Ἀναδολίνε, ντάετ τανῦ, ἐδέ τσνδὸ βήσση
σάῦ γζόνετ πρε βετσια, Κε αἰὸ ἐνδάρα ρεφέν νιπρίσιε ἐδέ Σχηπετά-
ρετ ἐδέ Γκρέκουτ. Τιάτρε ἔρε ὄργάνι ἰκατιούρε συντάραβε ἴστε
μπέσσα ;

Μυρδίτετ τρίματε λιούφτες ἐδέ τὲ πὰ τρομάξουρ Τόσκε ἀρούανε,
σὲ ἰάνε ἐβλιάτρε Κεῖε ἐδέ τε κασάϊ νένε μὲ τετιέρετ Πελασγώνι,
πόσε ἐνδρούανε μπέσσην. Βρυῶνναίτ' ἀρούαν σὲ ρένια ε ρίζα σὲ

τιούρε ἴστε νίη Βάτερ Ἰμπρετερίσε Σταμπόλετ, σὶ ἐδὲ Μπελέρετ ἔ
 Τυρράνας, Κὲ ρίεθ νὲ νταμάρατ ἔ τιούρε γκιάκ ἢ Καστριότητ. Τὲ
 Ντάρητ τάανε (Σκηπετάρεθε ἐδὲ Ἑλλήνεθε) κολάητζιεψ Κράλετ
 ἐτὲ τιέρεθετ, ἐδὲ νίη νδίτε Κὲ τὲ σκίονεμι νδὸ τε σιόεμι νδὲ τσιὰς
 κὲ Χούμπμε. (Νεολόγος ἀριθ. 617).

Κὲ τὲ κατὲ μιλέτι Σκηπετάρεθε, ἔ πρὲ ἔ μπάχτι τανῦ τραζόνετ
 κέκη μὲ μπερί· τὲ φλιουτουρώνι κονδύλι ἐδὲ τὲ σκρόαν πάκι χαρα-
 κτῆραν, μπέσεν ἐδὲ γκλιούαν, Κὲ τεσιόχε Σκηπετάρου, οἱ Κηστέροι
 ἐδὲ Τούρκ, σὲ τάνε Ἑλληνόζε τὲ νίη μιλέτι, γιὸ δὲ Σκλάβο, ἐδὲ
 Ἰταλόε, ἐδὲ Γόθε, ἔ ἀστοῦ νδὸ τὲ νιόχε Κοῦ κινδρόν ἐνδρέϊτα ἰντε-
 ρέσε ἐτὶ, ἔ τσίλα ἐφούνδιτ σὲ τῆϊ, σὶ τὲ κουπτόνεν ἐδὲ τὲ μάρε
 νὲ οὔεσι τὲ πάρητ ἔ τῆϊ Μπελέρετ μὲ Ἀρχόντετ.

Μπὲν λοιπὸν τῆ Κιουάρητ ἔ Σκηπετάρεθε κὲ τὲ μελετήσεν μὲ τὲ
 βερτέτ κα τὰ Κεστιόνε (ζήτημα), Κὲ τὲ μὸς ἰάπεν τέ τε γκιούαρε
 φάρε με σερετλήκ τεχόια, Κὲ ἀτὼ κάνε νίετ κὲ τὲ ἀνδάϊνε νέθε, σὶ
 σιόχεν σὲ ἐδὲ ἀτὰ ἱστορικοῖν τε ἐδὲ τε νδίτουριτ Εὐρώπετ ἰάν νδὲ
 νίη φιάλε τὲ νίη μιλέτι σὲ Σκηπετάρεθε ἐδὲ Ἑλλήνεθε γκίθε νίη
 νδούκαν.

Βερτέτ ! ἰάκενε ἐδὲ ἰάπεμ δόρα Βελεζερία νέθε τὲ νοῦ σὸϊ μιλέ-
 τιτ σὶ πρίνδρετ νδὲ ἐβλιάτρετ, πὲρ νίη τὲ λίδουο νδερῆς τὲ ἔνε πὲρ
 γκίο ἀτὰ ἄς με, Κὲ σνὰ νδούανε. Ἄς νίη γκιά νέθε πρεπάρα Ῥε-
 βολουτσιόνε ντὰ αὐλή τε ἀσλάν Ἀληπάσσεσ, ἐδὲ μὲ τὲ γκρίτουρ
 κόχε τὲ κασαῖ πὸ ἐδὲ πὰς τὲ γκρίτουριτ κόχς μὲ τὲ ρένδιτ Ἰμπρε-
 τεριλήκ, ἄς νδὸ νίη γκιά νέθε νοῦκου νδὲ βελαζερίνε ἐδὲ τὲ νδρέϊ-
 τινε τὲ Ἑλλήνεθε νδὲ Σκηπετάρετ. Πὸ ἐδὲ νὲ μπέμε σιούμε ἔρε λι-
 ούφτε νὲ μέστὸνε νὲ Πελοπόννησο, ἐδὲ νὲ Ἡπειρο, ἐδὲ νὲ Στερεὰ
 Ἑλλάδα, τὲ μπέρατ κατὸ νοδούκεν σὼτ τσεγιάνη σὶ κούντερ τέρε
 βέντι, ἀῖο κὲ κε τιάτρετ ἔρε πλιώτ Νινέρες, μπέτ πὰ νινέρες. Πὸ σὶ
 ἰούθε Τούρκ-Σκηπετάρε, κε μπάνιτ ἄρμε μπούσεσητ ποθούαῖ σὲ
 νίε μ.ε.λ.ε.ο.υ.ν μὲ νὲ κριούε τὲ Κσά ἔτε, τανῦ ἄς γκιούσμετ
 νοῦκου μπέττη· σὲ ψὲ λούλια ἐδὲ ἐζγκέδουρα ἔ ἀσκέρεθετ ἐδὲ βιλα-
 ετλήνθε Σκηπετάρε σὶ μπερί μὲ γκίθε μπέσε ἰουσμετ νὲ ἀτὰ ζαπη-
 τούαο κιαρέθετ, γκέτι κουνδὸ βάρα, ἐδὲ γιὸ ντίτεν ἐμίρε ἐδὲ τι πὰ
 ἐρδερούαριν, σὲ ἐδὲ τὲ τιέρατ κομισίτς μιλέτε, Βουλγάρου, Σήρμπερ,
 Βελεέ· Ἑλλήνοι Κὲ νὲ κρούϊε σγκιάτι ἐδὲ μῆ Ἀλῆνε ἐδὲ μὲ Κωλέτνε
 ἐδὲ μὲ Γκιολέκαν, ἐδὲ τανῦ σγκιάτ νδόρεν νὲ Σκηπετάρου. Χάσελ
 Ἑλλήνοι νδὸτ σιέλε ἐνδὲπ νὲ τερτίπετ, ἔ νὲ τερμπιέτετ, ἔ νε τὲ
 κηούαριτ τὲ γκιούελ Σκηπετάριτ, Μουσουλμάνετ ἐδὲ Χριστιάνιτ, σὶ
 σιέλ ἐνδὲπ μὲ τερμπιέτετ τὲ Ἰσραηλίτετ ἢ ἀτὲ Τούρκετ νὲ Μωρέα.
 Χάκετ ἐδὲ τὲ νδρέϊτατ τὲ Πολιτίσε ἐδὲ εὐσιάτρεσε τὲ νιηερίουτ σὶ
 πολιτ ἰάνε σκρούαρ κιὲ κούρι νὲ Πολιτικὸ Κωδίκ τὲ Μωρέσε, μὲ

γράμματα χρυσάφτα ἐτὲ πὰ πρίσουρα πὰ τζιέρε ἰάστε ἐδὲ πὰ νδά-
ρε ἄς νὸ νίη μελὲτ ἔ νὸ νίη μπέσε.

Νδῆτα ἔ μπας σκούαριτ πὸ νδρίτ. Τὲ νδριού 'Επιτροπίντε τὲ κομ-
σίθε Κράλεβετ μπλίδεν—'Ελλήνε ἐδὲ Σκηπετάρε λέτε οὐινδίσιμε,
λένε νδούαμ νιέρε τιάτρην. Διάτα ἔ Βερολίνητ μπασκούϊ τανῦ νίη
τσόπε τὲ μιλέτιτ τόνη Πελασγίσε μὲ τὲ τρέ μεδιέτε Πρωτόκολλον
ἐδὲ νίη ζέτ-ἐκάτρην (24) ἄρθρο. Νισάν 'Ιμίρι! Σπρέσατ ἔ Πελα-
σγώνθε, Σκηπετάραι ἐδὲ 'Ελλήνοι τὲ φούντ τὲ μίρε πὲρ πὰκ στάϊ.
Πὰ λὲ τὲ βέμε, πὰ λιούαρε μὲ μὲ νδρέϊτεν μὲ 'Ελευθερίνε ἐδὲ Βε-
λαζερίνε τὲ μπασκούαριν τὲ μπέσσεσ μπαμπαλάρεβετ τάνε, τὲ κιέ-
νεν τὲ μιλέτιτ τάνε ἐδὲ μαλουρίνε ἔ βιλαέτιτ. Κάμ σπρέσε τὲ
νδρέϊτ κὲ 'Ιμπετρι ἔ Μωρές, 'Ελλήνετ τὲ τέρε, νδούαϊ μὲ γκίθε
ζέμπρε μπαχτλήνε τὲ ἀτοῦ ρέβετ νιὲ ρίνε νδὲ Δὲ τὲ Πύρρος, τὲ Σκεν-
δέρβεη ἐδὲ τὲ τε μάδητ 'Αλέξανδροϊτ. 'Ιμπετρι Γεώργι νὲ νδὸτ ἰέτε
σι Βίκτωρ 'Εμμανουήλι, νὲ νδὸ κιὲ τὲ κιούετ ὄφελ 'Ιμπερέτ ἢ τε
γκίθε Πελασγώνθετ.

«Κούρε Σκηπετάρετ τὲ μὸ; λεφτόνε περμὶ 'Ελλάδεν' νὲ νδὸ
Σουλτάνι, λέτε λεφτόνε' νὲ ἔρθε ἀσκέσ' 'Ελλήνεβετ νὲ βίσει τάνε
ιοίθε τὰ γάλνε ἐδὲ τὲ κενδρόνι μὲ 'Ελλήνετε. Νὲ ἰουδέντε Σουλτάνι
(Παδισάχου) ἄρμε ἐδὲ πλέασκατ ε Λιούφτεσε κὲ τὲ λεφτόνι περμὶ
'Ελλήνετε, τὲ μὸς ἰμίρι, τὲ ὅτ πεσόνι ἀτὸ κὲ πισούαν Μποσνιάκετ
μὲ 'Αουστρίνε. Νδότε βρῖνι, νδότε σκλαβώσεν φερμῖα τούαϊ, ἐδὲ
νδὸτ νδάετ νὲ νιερεζίνε γκεία τούαϊ. 'Ελλήνετε κὰρι Νόμε τὲ μίρε
ἐδὲ τε μπέτι μὲ κατὰ. Κάμ ἀμαρδι κὲ ὄτ ρώνι.

Πὸ νὲ νδόνι κὲ τὲ ἴδι τὲ γκρίτ ἐτῆ βίνι νὲ 'Ιμπετεροὶ τὲ Τουρκίσε
σίσι τέρε γκένε τούαϊ, ἐδὲ σκόνι νὲ Σταμπόλ.

Καστοῦ τὲ κήνι οὐράτενε τίμε τὲ τέρε κὲ τὲ μὸς λεφτόνι μὲ
'Ελλήνετε».

(Ἐ Διάτεσε τῆ 'Αβδούλ-μπέουτ Σελήμιτ γκαϊ Δελβίνα.)

Σκηπετάραι! Μὴ μὲ σιούμεε μπεσε-λήκ νδότε γκένι νὲ 'Ελλήνετε,
σὲ νὲ τὲ τιέρε μιλέτερ. Νὲ νδόνι, νδεγκιόνι κατὲ κὲ ἰοῦ θότε ἔ ἰοῦ
θερέτ Βιλαετλίου, αἰοῦ κὲ γκίθε νίη μὲ σιούμεε γκιούερα πὲρ μιλέ-
τνε τούαϊ ἐδὲ τάνε νὲ Βουκουρέσι, νὲ Σταμπόλ, ἐδὲ νὲ 'Αθήνε ἐδὲ
νὲ 'Ιαννίνα σκρόϊτε, πὰ νδὸ νίη φαϊντέ τε τῦ, ἐδὲ νδὸ νίη τὲ κηϊούερ
τὲ μένδιεσεῦ· τὰ Νδριούσε, κλήτσι ντότ ντάνη κατὲ τὲ τσουνδίτμεν
ἐδὲ κιὲ ἔπ γιέτε τὲ Κερκούαρ τὲ 'Ελλήνεβετ ἐδὲ τὲ Τούρκεβετ.
Μὲ κόκε τούαϊ λέτε γιέτε τανδὸ φιάλε ἐδὲ κρίμα.

Κίνη σεντέτ!

ΘΩΝΑΣ Α Π.

ΣΚΗΠΤΑΡΑΙΤ

ΕΔΕ

ΕΠΑΣΤΑΙΜΙΑ Ε ΤΙΟΥΡΕ ΝΕ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΙ

ΚΡΙΟΥΕ Ε ΠΑΡΕ.

Ντὲ τὲ σίπερμεν ἐδὲ νδὲ τὲ μέσμε Ἕπειρο, παστάϊ νδὲ μάλετ τὲ Γραμμόζιτ ἐδὲ νὲ Ἄκροκεραύνετ γκέρ με μπρὲ τὲ Πίνδος ἐδὲ με τὲ γκιάτε τὲ Δρυϊνος, κὲ γκαϊ Ἄδριατικία ἐδὲ γκαϊ Ἰόνιοϊ γκέρ γτὲ ντὲτ τὲ Αἰγαῖες, πὸ δὲ νὲ τσά Νησιὶ ἐδὲ ρότουλ Ἀττικίσε, πασσε ἐδὲ τὲ περνδάσε ρίνε Σκηπετάε, κεῖθ ἐβιέτερα ἔ Πελαγονίσε ἐδὲ τρίμα μιλέτ, κτὰ μπούρα ἐδὲ τρίματ κὲ λεφτούχν περ μπέσεν, ἐδὲ ἐμπάϊτενε ἔ ἡροῖτενε νδὲκ περτίπετ ἔ τσιμπιέτετ ἔτιούρε. Σκηπτάρχιτ κιοῦεν ἄσελ μπαμπαλάρετ ἔ μιλέτιτ ἔλλήεβετ.

Σκηπτάραιτ ἴανε τ'ανακατόσουρ με Σέρμπριε νεμὲς τὲ περρόνιβετ Πρισνδρένιτ ἐδὲ Ἰπικες, Βράνις ἐδὲ Μητροβίτσες, Κομισί τε Βυσνιχέβετ νεμὲς τὲ Κολασίνιτ, Ἰβάνιτ ἐδὲ Νόβι Παζάριτ, πρᾶνε Καραδαγλίνβετ νὲ τὲ νδάρε Ζέντες, ἐδὲ με τὲ γκιάτε τὲ Μοράσκες, Κλεμέντες ἐδὲ Ζέμος, ἄφερ Βουλγάρεβετ με τὲ ντάλιε νδιέλι, Διθράνεβετ ἐδὲ Ἑλληνοβλέετ με Ὀχρίνε, Μοσκοπόλιεν, Βυθκούκινε ἐδὲ Βεράτενε.

Κτὰ σὶ ἐδὲ τὲ κιοῦμετ τὲ βιέτερ λάοσε γκαϊ ἄνετ τὲ Εὐφράτιτ ἐδὲ τὲ Γάγγις (κιοῦμεβετ) με νδέτνε ἔ Κασπίσε ἐδὲ με μάλετ ἔ Καουκάσιτ μπένε σκίνε (τσα ντ ἐ ρ ε) νὲ μες τὲ Ἰβήρεβετ ἐδὲ Κασπίσε πᾶς τε γκε σ δ ἰ σ ο υ ρ ἰ ν Ο ἰ κ ο υ μ ἔ ν η ς τὲ Διονύσετ, ἐδὲ σκόνιν ἴετεν νὲ κιοῦε τὲ Κυκλώπεβετ ἐδὲ τὲ Μαλεσόρεβετ ἐδὲ τὲ τσιμπένεβετ, κιοῦεσιν γκαϊ κειοῦ (Διονύσι) Σκηπετάρε Ἀρειάε; ἐδὲ ἄϊκ βέντ Σκηπερι γκέρ με τὲ σὸτ κιοῦετ, ἐδὲ οὔδα ἔ γκούστε ἔ Καούκασετ «Πόρτατ ἔ Σκηπερίσε» οὔκιόϊτ, σὶ κούνδετ Πόρτατ ἔ τὲ τσέτιτ (Θερμοπύλαις).

Με Κτὰ νιέρεσ τὲ Κασπίσε,
Μὲ κτὰ Σκηπτάραι Ἀρειάναι.

Ἄτιὲ μιλέτι Σκηπτάραι τρίμα
ἐδὲ τσιομπένετ. . . ἄτιούρε κὲ

ιέτα σί ἔ Κυκλώπεβετ, θότε, ἔστε,
νδομεθόνε με ρεατλήκ ἔ πὰ μουντίμ.»

(Τὲ Διονύσιτ Περὶ ἡ γησις ἔ Ντιούνιαλήκουτ).

Κὲ ἀνδέϊ σί οὐδμπρύαν γκαϊ μιλέτετ τὲ Μογγολοτατάρεβετ ἐδὲ Φιννοτουράνεβετ ἔρδε νὲ Θράκπε κὲ ἐκιοίτενε Τράσιε, σί κούνδερ ἐδὲ Ἑλλήνεβετ, ἐδὲ οὐντάνε ἔ οὐζγκιάτενε, σί Στέρκετε ἡχ Νοσίτεριτ, με τέρε βέντιν ἔ Αἶμος, πὸ ἐδὲ μούαρ τέρε βήσσετ ἔ Ἰλλυρίσε ἐδὲ Ἡπειρος, ἐδὲ κὲ ἀνδέϊ νὲ νησιῖ ἐδὲ νὲ σιούμεε βήσσε Μωρέσε ἔ τὲ Ἰταλίσε πάρα ἔ πὰς κενδάϊ οὐ ᾧδε.

Πὸ με κτὲ με τὲ κάτρην νδέγκε τὲ φάρες μιλέτιτ τὲ Ἰαπετονίσε, κὲ με κτὲ βέτεμ μπασκούαρ ἔ μπασκοῖνε μισοὶ ἀκόμα, κενδρούαν με νίη. Νισιάν ἰτεθέναβετ ἔστε γκιούα ἔ βιετερ ἰκτι μιλέτι, κίὸ κὲ οὐρεφιούε σοῖ με Αἰολίδε νε ἐδὲ Δωρίδε νε ἐδὲ νένα ἔ Γραικίστας γκαϊ σιούμεε τὲ τσουνδίτεμε, Κὲ φύλε πὲρ Σκηπτάρτε, σί Μάλτε-Μπροῦν, Θωνμάνν, Κυπριάν-Ροβέρτ, Γεώργι Χάνι ἐδὲ Σέν Μαρτίν, ἐδὲ σιούμεε ρένιε τὲ κσαῖ γκέτιμ. ἔ νὲ τὲ Ὀμήριτ γκιούανε ἐδὲ νὲ τὲ κσαῖ τὲ νδάρεν τὲ Λατίνισε Βιργίλιτ, γκαϊ ἀτὸ κενδούαλε γκιούερατ τὲ ῥέα, κὲ φλίτενε τανῦ.

ΚΡΙΟΥΕ Ε ΝΔΙΟΥΤΕ.

Μὲ κτὲ λαόζε Πύρρουα τζόρ, ἀσκέρε νὲ Σικελί ἐδὲ νὲ Ἰταλί ἐδὲ ἔρδε γκέρ νὲ Ῥώμ τούκιε μόντουρ τὲ τιέρε. Πουνόϊ σουράτ τὲ τεμάδητ ἐδὲ παμούντουρετ τρίμιτ, νὲ μὸς λεφτόντε μιλετόρετ τὲ τοί. Ἑλλήναιτε, σί κὲ ἀνδέτ κειὸ με νέβε κὲ νὲ κριούε τὲ μπείμε ζετλέκε (σέντρα) ἔτε βέμι κόντρα νὲ μες τάνε, ἐδὲ πὲρ κτὲ κάουζε οὐβογγελιούαμε ἔ οὐπαξούαμ γκαϊ τὲ γκίθε μιλέτριτ. Γκαϊ κιού λχόζοι Φιλίππι μπέρι, με τὲ ρενδούαριν τὲ σὲ μάδες ἐδὲ μενδάρες Ἡπειρώτεκες Ὀλυμπιάδες, σιούμεε τάγμα τὲ φόρτε ἔ τὲ σγκέδουρα, ἀτὸ κὲ λεφτούαν σιούμεε ἐδὲ τριμερίστσε με τάγματ ἔ Μακεδονίσε πὲρ ῥὲ σιούμεε σοιτάρε ἐδὲ τιάτερ σοῖ νιέρες. Κτὰ τὲ πάρετ κὲ Ἄλπετ ἐδὲ Ἄλβε ν ἐδὲ μάλε Ἄλμπά νε ἄφερ Λάτιον, πὸ ἐδὲ νὲ μάρτσιμ μπρέντα Ἄλξιώνεν, ἐδὲ γκέρ με κτὲ Σκωτίνε οὐγκίτνε ἔ λεφτούαν τὲ οὐαῖτ Σλαβοβουλγάροι, πὸ με νὲ φούνδ χουμπούσνε ἐδὲ σί κούνδερ γκιούα ἔτιούρε οὐνδριουσιούα νὲ Καραδάγ ἐδὲ νὲ Συνιόρετ τὲ Βόσνις ἔ Σερβίσε, ἐδὲ γκαϊ κιού σεμπέπ τὲ σύπρεμιτ λαούζε, σὲ φίρμα ἔ φουσκόσουρ ἐδὲ ἔρένδε, κὲ ἔρδι πὲρ μι κτὰ ἔ οὐτσιὰ σί καταρράκτ ἔ οὐμπένε Σλάβερ.

Μπάσκε με Σκηπτάρετ Ἑλλήνετ, μπάεσιν ἡὰ με Ἰμπρέτερε, ἡὰ με φορτσατόρε, ἐδὲ κούρε νούκου ἔρδε ζέτ (Κόντρα) ἄς κὲ νὲ κριούε ἄς νὲ τὲ μέσμεν ἰέτε, ἐδὲ κίὸ ννιέτ ἔ κὰ νισιάν τὲ πὰ γκενιούερε γκαϊ σοῖ Ἰμπαμπαλάρεβετ τάνε με ἀτὰ, ἐδὲ γκαϊ ἐπὰ τσάρα μισοῖ

ἔ Σκηπτάρεβετ ἔ Ἑλλήνεβετ, κέ τὲ νδίου πάλετ ἰάνε Πελασγόνου. Σκενδερμπέου μὲ Σκηπτάρετ κεντροῖ περμὶ νδιου Σουλτάνε ἔδ Ἰν-πόστι. Παστάϊ σκού μὲ ἀσκέρ πέρ τὲ νδίρε νὲ Ἰταλί, σὶ ἰπάρι ἰτὶ ἔλινδουρι Πύρρουα, ἔδὲ γκένε κύγκθιούε κέ τὲ βδέσε μὲ νάμ ἔδὲ πὰ πόστουρ μὲ φούσιε τὲ νάμιτ ἔδὲ τὲ πὰ βδέκιεσ νὲ βιλαἔτ τὲ τύ. Βάρι ἰκτὶ γκένδετ νὲ Ἀκρόλισσο ἄφρ Κρούας, κέ Τούρκιτ ἔ ἄπνε κέ τὲ νδάϊνε Κόσκατ ἔτῖα, σὶ τὲ μπέτουρα τὲ τριμερίσε μὲ νισιάν. Ἐδὲ μὲ σιούρε ἔτῖ φερκούϊνε ἔμ. πρέϊνε κλέτσσετ ἔτιούρε κέ τὲ ἄπεν νδο-μεθένε τεμίρεν ἔτριμερίσε. Πὸ σιούμε Μπεϊλέρε, σὶ τσά Πρένγκο, κέ-νε ἔδὲ τανῦ ἀκόμα, κέ σκούϊνε ἰέτε τριμερίε πὸ ἔδὲ καπετανλέκου, σὲ νὲ βάθτ τὲ Ὀμῆριτ. Πὸ μὲ νὲ φούνδ λιάνε μπέσενε ἔδὲ τὲ λιού-δουριμ μὲ νδιτουρι τὲ ΚΡΙΣΤΙΤ τὲ Σκηπτάριτ τὲ νδιου γίσε ἔδὲ σγκιόθνε τὲ βνδέκουρεν μπέσε μὲ κλήτσ τὲ Μωαμέτιτ, κέ τὲ μὸσ οὐμπάσιν γκιόϊα Σπαϊλῆκετ ἰὰ Ἰμπλιακλέκετ ἔτιούρε τὲ ἴσεσ, οὐγ-κρουσμούαν γκαῖ τὲ ζότρετ ἔτιούρε Τουρκομάννε. Κεῖὸ ἐνδένζουρα ἔ-βούκουρ ἔδὲ πλιότ νιέρεσ ἔ Γίγαβε ἔδὲ Τιτάνεβε, Μυρδίται βετ ἔ Διβράναιβετ, Π α τ ρ ῖ δ α, ντομεθένε, ἔ Γ γ ἔ γ γ ε β ι ε τ ἔ Τόσκε-βετ, οὐμπὲ βέντ ἰτὲ κιάρεσ ἔ τὲ σόσσυριτ Νιερεζίβε.

ΚΡΙΟΥΕ Ε ΤΡΕΤΕ.

Ἄφρ πέρ πάρα τὲ κτὶ νιὲ κίνδ μότι Ἰμάδου ΚΟΣΜΑΗ, νιὲ μὲ Ἄ-ποστοῖτε, μὲ μέντιε, νδιτιουρι ἔδὲ τερφουαρε, μποδίσι μὲ Κλήτσ τε ἔμπλιαβε λάφεβετ τύα ἔδὲ μὲ τὲ γκίρε τὲ νισιάνιτ μούντιεσ μὲ ἀτὸ βήσσε τὲ κθέουριν τὲ μπετοῦαριτ, ἔδὲ τὲ Σιεντερούαρατ λει-ψάνετ ἔτύα τὲ κτὶ τὲ πάριτ Σάττι (Μάρτυσ) τὲ Ἑλληνισμόςε, γκέν-δεν νδὲ φούνδ τὲ Κλήσεσ (ἔ λάρνακε) τὲ Μοναστήριτ Κολικόντασι, πράνε λιούμιτ Βεράτ Ἄφωσ, ἔδὲ σὲ κτὸ τετῆρε Σκηπτάρετ Χρι-στιάναι ἔδὲ Μουσουλμάναι σιέλιν νδέρ ἔδὲ ἐνδέπ. Τούρκ-Σκηπτάρετ γκαῖ σεμπέπε τελίγκα ἔτὲ τὲ φούνδιτ Δέουτ νδὲ φόρτσεν τὲ τεζα-πούαριτ τὲ Ὀσμάνιτ ἔδὲ Ὀργάνιτ, ἔδὲ περ-πάρα Βεζύρ Ἄλῆ Πά-σιεσ τὲ Ἰαννίνεσ ἔδὲ νὲ βάθτ τὲ Σατραπίσε ἀτὶ, πὸ ἔδὲ νὲ λιούφτε τὲ Σιμπίσε μὲ Τουρκίνε ἔδὲ μὲ μάλετ-ἔφούσιετ τὲ Καρχνδάγουτ, σὶ ἔδὲ μὲ φούσιατ τὲ Μωρέσε, μὲ νὲ φούντ ἔδὲ μὲ τὲ γκούστατ τὲ Σίπκεσ ἔτὲ μπήλουρατ ἔ Πλέβνεσ ἔ Νοβιπαζάριτ, νδίνε Ἰμπρετρίνε τὲ ζαπετουαρκιάρεβετ ἔ Σταμπόλιτ. Πὸ νὲ κτὰ ἰοῦ κοστῖσι γκια-κου σιούμε κέ ρόδι μὲ τριμερι, ἰὸ σὲ βέτεμ πὰ νδὸ νιὲ φαῖνδὲ, πὸ ἔ-δὲ πέρ πρίσιεν ἔδὲ τὲ πακζούαριν τὲ κτιούρε τσόπεβε τὲ Κσάτ τριμεριτόρεσ μιλέτι. Ἐδὲ Μαναστήρ, νδὲ Βεράτ, ντὲ Κόρτσε, νδὲ Ἰαννίνε, νδὲ Δολιανὰ ἀκόμα τρουμόσν γκιάκρατ ἔ τρίμαβετ Τούρκ-Σκηπτάρε, πὸ ἔδὲ νὲ κτὲ Μισήρ, ἔδὲ μὲ γκίθε κτὸ ἄσ νὸ νιὲ φαῖνδὲ, ἄσ νὸ νιὲ φιτῖμ σμούαρ ἰουσιούρ γκαῖ τὲ πὰ μπέσετ ἔδὲ τιάτερ μι-

λέτι κετιούρε άσμεβετ, έδε ίου κουπτούανε γκιθενιή έδε άκόμα ί-
νιόχενε σπετουιτάρετ έ μιορτόρετ έτιούρε.

Μουσουλμάναιτ Σκηπτάραι κέ τέ γκίθε λι ύσιν σεμφσιέουρασι
Κρίστιν, ίαό- με νηέ με κτά πά φοίκη έδε Μωαμέτνε· με τε σιού-
ματ με κτά κέ ίάνε τέ μέντζιμ. έδε τέ ρίτουρ με τεμπι-
έτ, νιόχιν Ούνγκίλε έδε ίο Αλ Κοράνε, έδε πέρ-κτό με νό νιηέ
ράστ έτεγκθούερ τέ βάθτιτ βίγενε με τέ μπαμπαλάρεβετ, γκθέν
νέ τέ βιέτεριν μπέσεν έτιούρε.

Ντέ τέ θάτε κτά ίάνε με μαριφετσίν, κέ έδιν με νισιάν έδε με
ζιάρ, σί με νδέτ γκάϊ Κιού μιλέτι γκένε Ύδριώταιτ έδε Σπετσιώ-
ταιτ έδε Ψαρριανίντε έδε τέ τιέρε Έλλήνοι Νδετλίν (ναυτιλαί)
κέ σί άρην άς νιερί. Γιαύσιν με μπούρατ Έλβετόντε ίά με τριματ
Τυρολόντε· νιέρες φονδούϊ, με θάρρος έδε τέ πά λιόδουρε πρεπάρα,
ίδεν με λιούφτερατ, πό έδε με πλιάτσκατ έδε με γκιάνε κέ νέ
κριούε γκέρ με σότ.

ΚΡΙΟΥΕ Ε ΚΑΤΕΡΓ

Τούκ έπάσουρ τανύ κστοϋ, μούντιμ τέ νδάϊμε Σκηπτάρετ με
ντιού ντέγκε τέ μεδά, με Γκέγκετ (ήά Ύλλυρίν, Καραδάγσιτ, Μυρδί-
τεντ, Κούκιτ, Πουλάτετ έδε τετίερε) έδε με Τόσκετ, έδε γκάη
κτά ούμπέ Τοσκάνα έ Ίταλίσε, κέ, σί θάμε, έδε τιάτερ έρε γκάη
Ήπειροη κένε έδουρ γκέτκε. Κεϊό γκιούα έστε με τέ ντιού κτό
νδέγκε τέ τεμάδιτ Πελασγόητ Κιάφε, κέ έστε νιηέ με Σανσκητι-
κόηνε νδέγκε, κέ νά νδούαλε ζέμ-μπερ μεδέηντε Γκιρητλίνδε έδε
Θαρσεϊντε έδε Ίνδιάναιτε, έδε νέ μες τέ Άσίσε μιλέτ έ μάθ ί Άρύας
έδε ί Άράμιτ (Άρμενιτ), πό νδριουσιόν τσά σέ έγκθιούερα έ Γκέγκε-
βετ φλίτετ με ούνδε, έδε έστε μπουρερίστε, έ έλιούφτες, έδε άπό έ
Τόσκεβετ έστε με σιούμε έουηνδίσουρ έδε έλιμόσουρ.

Μέ τέ σιούμετ Γκέγκε, σέ έδε Μυρδίτασιτ, Κούκετ έδε Δηβρά-
νετ ίάνε με τέ σιούμετ Καθολικόν, πό έδε τσά Τούρκερ. Νδέσνε τσά
πέ κτά τέ μπασκόεν με Δαλμάτετ τέ Άουστρίσε, πό με τέ σιούμετ
νδούαν με Ίταλίντε. Βερτέτ ! Γκέγκετ, μιλετλίντε τέ Γώγ έδέ Μα-
γώγ έδέ τέ Μήδεβετ, έδέ με Γιγάντετ γκιακτόρετ, έτιούρε σγκιάτιν
νδóre νέ Ίταλίντε κέ τέτσε μψόηνε ίούκετ έλίγκα, τέ ρενδούαρατ έδέ
τέ μάρατ πλιάτσκα, σί κούνδερ ούμψούαν γκέρ με σότ γκάη φορτσα-
τόρετ έτιούρε έδέ έπουνόηνε κτέ σί νούκου λίψετ· πέρ κτέ κάουσα νέ
Σκόδρε έδέ νέ Τυρράνε έδέ νδέ Έλβασάν έδέ γκέτκε με βήσσετ έ
οϋηες ψόηνε με σιούμε γκιούεν έ Ίταλίσε, σέ τσπόεν γκάη έμάδια
Προπαγάνδε, σί νδó κέ πάσ τέ μπεσουάριτ τάνε, νέβε κέ κούρι ί-
στρούαμ κτό, πό νδóτ βίντε με φοννδ έ μίρε έμπασκούαρα έδέ έ
άφερούαρα έτιούρε με τριματ έ μάλιτ ζι, σέ κάνε σόη με κτά σί
θάμε, έδέ νέβε Έλλήνετ κέ κούρι λίψεσε τέ κίσιμε συμμαχί.

Κτὰ δέ Τόσκαϊτ κέ ἴανε μέ μεντάρε ἐδέ πολιτικὸν τέ τε σύπερμετ Ἰλλυρίν οὐσιμίξενε μέ κριούεν ἐπάρε τε Ἡπειρος, κιο κέ πουνόη μέ σιούμε βιέτερασι γχιούεν τέ Ἀττικίσε ἐδέ τσά σι κούρ, ἐλιάνε τέ πάρεν Σκήπεν, σι κειὸ γχιάου μέ χώραν ἐ ἄφρ μέ Μακεδονί, κέ πό λαφόσιεσε ἀνδέτι ἢ Μακεδονίσε, πὼ οὐ πουνούα γχιούα Γραικίστια, σι μέ ὄλε ἐ μέ ζετόρε, γκέρ σὴ οὐ οὐηνδὶς ἐ οὐβου Ἑλληνικὴ γχιούα μπητιουνέ ἐτέ τέρεθετ μιλέτεθετ Πελασγικόνθετ.

Ἄς νδὸ νιὴ Προπαγάνδε σιούντι τέ τσάνιε ἐτέ βιέτερατ τέ λίδουρα, κέ μπασκόννε μπαμπαλάρετ Πελασγώντε μέ νδιέμτε Πελασγώντε, Σκηπτάραιτ νδομεθένε μέ Ἑλλήναιτ, σι νδὸ κέ τσαλστίσκειν πολιτικόντε μέ τέρε φόρτσεν ἐδέ μέ παρα, τέ μάριν μέ βέτεν ἐτιούρε. Τετέρε Τόσκαϊτ σιόεν κέ ἐπαστάημια ἐτιούρε ἔστε λίδουρ στιεγκούαρ μέ τέ Ἑλληνισμότη, σι-κούνδερ ἐδέ Τσάμεριτ ἐδέ Λιάπεριτ κέ Θάμε πέρ κτὰ νέ τέ Σνιούαρατ.

ΚΡΙΟΥΕ Ε ΠΕΣΤΕ.

Σιούμε τε τσουνδίτεμε γκεσδιστάρε τέ Ἱστορίσε ἐδέ Γεωγραφίσε πὼ ἐδέ Δώρα δ' Ἱστρία, οὐμουντούαν μέ κτέ νιέ κίντ βιέτ πέρ Σκηπτάρετ. Σιούμε Φυλλάδε τετσουνδίτεμε πέρ κτέ μιλέτ νέ λαόσε τέ Εὐρώπητ. Πὼ τέ γκίθε οὐινδίσιν ἐδέ θώνε κέ Σκηπτάρετ ἴανε Πελασγώνι νδομεθένε Ἑλλήνε, ἐδέ ἰὸ Σλάβετ (Σκέ), σι κερκόηνε τέ θώνε τσά τέ μάρε πέρ Σλάβετ, κέ κερκόηνε ἐδέ νδιέκιν ἀκόμα τέ ἐκσλαβίσιν γκίθε Ῥουμελίνε γκέρ μέ κτέ Μωρέ ἐδέ Βλαχί.

Σκηπερία, βέντι ἰμάλεθετ κτάρθε ἰὰ Ἄλπεθετ, πὰς τέ τσιέρεν τέ φιάλες, σι-κού ἰδερ ἰάγε κτάρ, τέ τεγκιούεριτέ γχιούε νδὲ Κελτικίνε, Δακικίνε ἐδέ Λιθικίνε, ἐβιέτρα Ἡπειρο κὰ κθιούερ σιούτε κέ κούρι ἐδέ τέ μουνσουάριν ζέμπρ νδὲ ἐλευθέραν Ἑλλάδε. Γκίθε κιοὺ λαόζι σγκιάτ νδὲρεν ἀτιέ, πὰς σιούμε τέ μίρε σίαητερ Κορεσπονδὲτ Φράγγερ, Ἑγγλέζε ἐδέ Ἱταλιάνε, κέ τέ σκρούαρατ ἐτιούρε γκθέεν Γραικίστε γκὰ ντίτα μέ Ἑλληνικάτε φλέτε τέ Ἀθήναις ἐδέ Τριέσιτ.

Βερτέτ ! νέ Μωρένα κθέεν σιούτε ἐτέ βιέτραθε ἐδέ τέ ρέαθε μπρέτσα τέ κτιούρε Ἐπαρχίθε, ἐδέ πέρ κτέ κάουζα πολιτικόντε νιέρες, κέ μπάννε θεμελίνε ἐ μιλέτιτ τόνε, μέ τέ γκρίτουρ ἐδέ τέ μπάητουρ Παρθεναγωγεία (Σχολή πέρ τσοούπατ) μέ σιούμε κασαμπά τέ σέ σύπερμετ ἐδέ σέ πόστσμετ Σκηπερι, ἐδέ τί μπερι Λίδουρ (Ligue) Ἑλληνο-Ἀλεξανικόν, πὼ ἐδέ μέ νιέρες ἀκόμα τέ ζότριτ ἐ τέ νδεργκούαριτ ἀτιούρε, νδὸτ μάριν λιαουνδερίμετ, τέ τεγκίθεθετ τέ νδεγκιούαρθετ ἀτιέ σιούμε μπέσσε, κέ τέρε ἐνδίνε νδασιουρίνε τέ σεμψούαριτ ἐδέ μέντιεν ἐτιούρε.

Βερτέτ ! Ἰὸ βέτεμ πολιτικόντε νιέρες τάνε, πὼ ἐδέ Ἰμπρέτριτ ἐ ζενγκινλέκουτ ἐδέ τιουτσαρλέκουτ, σι ἰντιούερι Κωλέτ ἐδέ μιριτόρετ τέ Ἡπειρος Βαγγέλ, ἐδέ Κωνσταντίν Ζάπ-

πα έδε 'Αρσάκη έδε Χρηστάκη, κτά κέ ρεφίουεν ζηλίνε τέ μάδεβετ τέ Καπλάνεθετ έδε Ζωσιμάθεθετ έδε 'Ριζάρεθετ, λετέ τσιτόηνε τέ ρεφέηνε νδέ Εύρώπ, κέ άρμα έ 'Ελλήνιτ μέ βάθητετ έσότμε έστε νδιτουρία, έδε μέ κτέ νδούτ μπένιε μισσι μέ φορτσατόρετ, μέ τέ μπέρε βελαζερι μέ τέρε μιλέτριτ, πò μέ σιούμε μέ Τούρκριτ Σκηπτάραι, κέ νέθε ίνδέσνιμ. κέ πέρ πάρα νδρέκ έ πά νδò νιέ νιέτ τέ λίκ.

Πò έδε νέ πουνόνιμ. πάς Κωλέτνε νέ 'Ιμπρετρι τέ Μωρέσε μέ σιούμε μεντιμ. πέρ τέ μπασκούαρ έδε φορτσούαρ Πελασγικόνε φάρε, ιò βέτεμ. Χριστιάνετ Σκηπτάραι, πò έδε κτά Τούρκριτ, κέ πουνόνιν 'Ελληνικάτε γράμματ' έδε μέ κτά νεγκότσην έδε τσιβιλιατσιόνετ νδέσνε 'μπασκούαρ μέ νέθε 'Ελλήνετ. 'Εδε ντέ Σλαβοτουρκικό (τέ Τουρκίσε έδε Μοσχοέίσε) λιούρτε Σκηπτάραι έδε 'Ελλήναι ντέσνιμ. πουνούαρ έδε ρεφιούερ μαριφέτνε πέρ ουδον έ μύρε τέ 'Ελληνισμόςε, σι άτά κέ μπέηνε ίουριούε τέ σικετιτ Σκηπρίσε μπούρα μέ τέ θάτε, έδε Δελφίνετ μέ Νδέτ, 'Ιδριώταιτ, Ψαρριανίντε, Σπετσιώταιτ, Σουλιώταιτ, 'Αγραφιώταιτ έδε τέ τίερε.

Πò έδέ τανυ μούντ τέ μπαρόετ νιέτι έδέ μέ μέ κολάη, κούρ τέ μίρεν έδέ τέ βιεν μάσα μέ μέντ έδε τέ τσουνδήτεμε πέρ τέ σεγκούαρε τερμπιετλέκενε έδέ πολιτικίνε μέ τέ πά τσάρε (Ligue) Σύνδεσμος Πελασγικόνε ('Ελληνο-Σκηπετάρε). Δάσιετ Περινδία!

Κτò μάσα κέ θέμι νέθε ίάνε άτò κέθέμι νέ Μωραητλίντε μπούρα Πολιτικόνθετ (νδιουναλίνθετ) Ναυτικόνθετ (γκεμιτσίνθετ) έδέ Κληρικόνθετ (τέ κεντούαρεθετ), μέ τέ κερκούαρ νδίμεν έ 'Ιμπρέτερθετ ζεγκινλέκουτ, τουτσαρλέκουτ έδέ καηκετσιλέκουτ μέ τέ γκίθε 'Αναδόλε.

'Επάρα (Α'.) Κέ τέ στόετ τουτσαρλέκουτ έδέ λιουφτελέκουτ τέ Ναυτικόνθε Πελασγήσε μέ κουρμπάνε τέ μεδά, κέ τέ μός γκέντεμι τι πά, άζέρτσημ μέ νò νιέ κσι σόη σέρε τέ λιούφτεσε Τουρκίσε έδέ Βουλγαρίσε.

'Εδιούτα (Β'.) Κέ τέ λίδημ. μισσι τέ μεδά έδέ μέ Καραδαγλίντε έδέ μέ τέ τέρε μιλέτριτ έ 'Αναδόλιτ, πò έδέ μέ κτά Μουσουλμάνετ, κέ μέ τέ σιούμετ τέ κτι μιλέτι μέ νέθε ίάνε μπέρε Τούρκερ γκάη ίντερέσοια έδέ φιτίμι πέρ τέ σκούαρ ντίτεν.

'Ετρέτα (Γ'.) Κέ νένα τώνε έμάδε Κλήσα έ Κρίστιτ γκάη τσοδò άνε τέ φορτσόετ γκάη νέθε πέρ τέ πολιτέψουρ τέ τεργκούαριν τεβιέτερ τέ κσάι τούκε νδίρε γκάη 'Ιμπρετερία έ Μωρέσε έδέ γκάη 'Ιερά Σύνοδοη πέρ τέ βένε ούνδούτ σιούμεθετ πούνουρα τέ βάρουρα νδέ μεε τέ 'Ρωμύνεθετ, Σέρβεθετ, Βουλγάρεθετ έδέ τέ πά μάρε χάκεν 'Ελλήνεθετ νδέ 'Ρουμελι έδέ νδέ τέ 'Ρένε Μωρέ.

Οί μεταφρασταί
'Επόπιηε

ΙΩΑΝ. Α. ΔΑΡΔΑ και ΗΛΙΑΣ ΠΡΟΔΟΓΑΣ
ΘΩΜΑΙ Α. ΠΑΣΧΟΥ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

